

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 2ας Ιουλίου 2019*

«Εξωσυμβατική ευθύνη – Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν – Δέσμευση κεφαλαίων – Περιορισμοί όσον αφορά την πρόσβαση στο έδαφος των κρατών μελών – Αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ενάγων λόγω της εγγραφής και της διατήρησης του ονόματός του στους καταλόγους προσώπων και οντοτήτων εις βάρος των οποίων εφαρμόζονται περιοριστικά μέτρα – Υλική ζημία – Ηθική βλάβη»

Στην υπόθεση T-406/15,

Fereydoun Mahmoudian, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενος από τους A. Bahrami και N. Κορογιαννάκη, δικηγόρους,

ενάγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από την R. Liudvinaviciute-Cordeiro και τον M. Bishop,

εναγομένου,

υποστηριζόμενου από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον A. Aresu και την D. Gauci, στη συνέχεια, από τους A. Aresu και R. Tricot,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή δυνάμει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που υποστηρίζει ότι υπέστη ο ενάγων λόγω της έκδοσης της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ 2010, L 195, σ. 39), του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 668/2010 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 423/2007 σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2010, L 195, σ. 25), της απόφασης 2010/644/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 81), και του κανονισμού (ΕΕ) 961/2010 του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 423/2007 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 1), πράξεων με τις οποίες το όνομα του ενάγοντος ενεγράφη και διατηρήθηκε στους καταλόγους των προσώπων και των οντοτήτων εις βάρος των οποίων εφαρμόζονταν τα περιοριστικά μέτρα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová (εισηγήτρια), πρόεδρο, V. Valančius και U. Öberg, δικαστές,

γραμματέας: M. Marescaux, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Δεκεμβρίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η υπό κρίση υπόθεση εντάσσεται στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων για την άσκηση πίεσης στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, προκειμένου να παύσει τις πυρηνικές δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διάδοσης των πυρηνικών όπλων και την ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων (στο εξής: διάδοση των πυρηνικών όπλων).
- 2 Ο ενάγων, Fereydoun Mahmoudian, είναι μέτοχος πλειοψηφίας και πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Fulmen. Η Fulmen είναι ιρανική εταιρία η οποία δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στον τομέα των ηλεκτρικών εξοπλισμών.
- 3 Στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκδόθηκε η κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2007, L 61, σ. 49), και ο κανονισμός (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2007, L 103, σ. 1).
- 4 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140 προέβλεπε τη δέσμευση όλων των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων ορισμένων κατηγοριών προσώπων και οντοτήτων. Ο κατάλογος των προσώπων και των οντοτήτων αυτών περιλαμβανόταν στο παράρτημα II της κοινής θέσης 2007/140.
- 5 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 προέβλεπε τη δέσμευση των κεφαλαίων των προσώπων, οντοτήτων ή οργανισμών που το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αναγνωρίσει ως συμμετέχοντες στη διάδοση πυρηνικών όπλων σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσεως 2007/140. Ο κατάλογος των εν λόγω προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών αποτελεί το παράρτημα V του κανονισμού 423/2007.
- 6 Η κοινή θέση 2007/140 καταργήθηκε με την απόφαση 2010/413/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2010, L 195, σ. 39).
- 7 Το άρθρο 20, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2010/413 προβλέπει τη δέσμευση των κεφαλαίων πλειόνων κατηγοριών οντοτήτων. Η διάταξη αυτή αφορά, μεταξύ άλλων, τα «πρόσωπα και τις οντότητες [...] τα οποία ασχολούνται ή έχουν άμεση σχέση με ή υποστηρίζουν [τη διάδοση πυρηνικών όπλων] ή τα πρόσωπα και τις οντότητες που ενεργούν εξ ονόματός τους ή υπό την εποπτεία τους ή τις οντότητες των οποίων έχουν την κυριότητα ή τις οποίες ελέγχουν, μεταξύ άλλων με παράνομα μέσα, [...] όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II».

- 8 Ο κατάλογος του παραρτήματος II της αποφάσεως 2010/413 αντικαταστάθηκε με νέο κατάλογο, ο οποίος θεσπίστηκε με την απόφαση 2010/644/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, για την τροποποίηση της αποφάσεως 2010/413 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 81).
- 9 Στις 25 Οκτωβρίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 961/2010, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού 423/2007 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 1).
- 10 Ευθύς μετά την έκδοση της αποφάσεως 2010/413 στις 26 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο προσέθεσε το όνομα του ενάγοντος στον κατάλογο των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στον πίνακα I του παραρτήματος II της εν λόγω αποφάσεως.
- 11 Κατά συνέπεια, το όνομα του ενάγοντος ενεγράφη στον κατάλογο των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στον πίνακα I του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007 με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 668/2010 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 (ΕΕ 2007 L 195, σ. 25). Η έκδοση του εκτελεστικού κανονισμού 668/2010 είχε ως συνέπεια τη δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων του ενάγοντος.
- 12 Στην απόφαση 2010/413, όπως και στον εκτελεστικό κανονισμό 668/2010, το Συμβούλιο δέχθηκε την ακόλουθη αιτιολογία όσον αφορά τον ενάγοντα: «Διευθυντής της Fulmen».
- 13 Με έγγραφο της 26ης Αυγούστου 2010, ο ενάγων ζήτησε από το Συμβούλιο να εξετάσει εκ νέου την εγγραφή του στον κατάλογο του παραρτήματος II της αποφάσεως 2010/413 και σε αυτόν του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007. Κάλεσε επίσης το Συμβούλιο να του κοινοποιήσει τα στοιχεία βάσει των οποίων είχε λάβει τα εις βάρος του περιοριστικά μέτρα.
- 14 Η εγγραφή του ονόματος του ενάγοντος στον κατάλογο του παραρτήματος II της αποφάσεως 2010/413 δεν εθίγη με την έκδοση της αποφάσεως 2010/644.
- 15 Κατόπιν της κατάργησης του κανονισμού 423/2007 με τον κανονισμό 961/2010, το Συμβούλιο προσέθεσε το όνομα του ενάγοντος στο σημείο 14 του πίνακα Α του παραρτήματος VIII του τελευταίου αυτού κανονισμού. Κατά συνέπεια, τα κεφάλαια του ενάγοντος δεσμεύονται στο εξής δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 961/2010.
- 16 Με έγγραφο της 28ης Οκτωβρίου 2010, το Συμβούλιο απάντησε στο από 26 Αυγούστου 2010 έγγραφο του ενάγοντος επισημαίνοντας ότι, κατόπιν επανεξετάσεως, απορρίπτει το αίτημά του περί διαγραφής του ονόματός του από τον κατάλογο του παραρτήματος II της αποφάσεως 2010/413 και από τον κατάλογο του παραρτήματος VIII του κανονισμού 961/2010. Το Συμβούλιο διευκρίνισε συναφώς ότι, εφόσον ο φάκελος της υπόθεσης δεν περιείχε νέα στοιχεία που να δικαιολογούν μεταβολή της θέσης του, ο ενάγων θα έπρεπε να συνεχίσει να υπόκειται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπουν οι εν λόγω πράξεις. Περαιτέρω, το Συμβούλιο επισήμανε ότι η απόφασή του περί διατηρήσεως του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους βασιζόταν μόνον επί των στοιχείων που αναφέρονται στην αιτιολογία των καταλόγων αυτών.
- 17 Με απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση 2010/413, τον εκτελεστικό κανονισμό 668/2010, την απόφαση 2010/644 και τον κανονισμό 961/2010, κατά το μέτρο που αφορούσαν τη Fulmen και τον ενάγοντα.
- 18 Όσον αφορά τα διαχρονικά αποτελέσματα της ακύρωσης των πράξεων που προσβλήθηκαν στο πλαίσιο της προσφυγής επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), στη σκέψη 106 της απόφασης αυτής το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, σε σχέση με τον κανονισμό 961/2010, ότι, δυνάμει του άρθρου 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά

παρέκλιση από το άρθρο 280 ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός παράγουν αποτελέσματα μόνον από τη λήξη της προθεσμίας ασκήσεως αναίρεσεως του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού ή, εφόσον έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προθεσμίας αυτής, από την απόρριψή της. Στην υπόθεση εκείνη το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο κίνδυνος να θιγεί κατά τρόπο σοβαρό και ανεπανόρθωτο η αποτελεσματικότητα των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλει ο κανονισμός 961/2010, λαμβανομένων μάλιστα υπόψη των σημαντικών συνεπειών που επάγονται τα μέτρα αυτά επί των δικαιωμάτων και ελευθεριών των εναγόντων, δεν παρίστατο τόσο υψηλός ώστε να δικαιολογεί τη διατήρηση των εννόμων συνεπειών του εν λόγω κανονισμού για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τον χρόνο που προβλέπεται στο άρθρο 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- 19 Επιπλέον, στη σκέψη 107 της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το Γενικό Δικαστήριο διατήρησε τα αποτελέσματα της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/644, έως ότου η ακύρωση του κανονισμού 961/2010 αρχίσει να παράγει τα αποτελέσματά της.
- 20 Στις 4 Ιουνίου 2012 το Συμβούλιο άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142). Η αίτηση αναίρεσεως πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό C-280/12 P. Προς στήριξη της εν λόγω αιτήσεως αναίρεσεως, το Συμβούλιο υποστήριξε μεταξύ άλλων ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το Συμβούλιο όφειλε να προσκομίσει στοιχεία αποδεικνύοντα ότι η Fulmen εκτέλεσε εργασίες στις εγκαταστάσεις του Qom/Fordoo (Ιράν), και τούτο παρά το γεγονός ότι τα στοιχεία που μπορούσαν να προσκομισθούν προέρχονταν από εμπιστευτικές πηγές, και ότι οι περιπτώσεις πλάνης περί το δίκαιο στις οποίες υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο αφορούσαν δύο πτυχές της γνωστοποίησης των στοιχείων αυτών, εκ των οποίων η πρώτη έχει σχέση με την εκ μέρους των κρατών μελών γνωστοποίηση αποδεικτικών στοιχείων στο Συμβούλιο, η δε δεύτερη με την ανακοίνωση των εμπιστευτικών στοιχείων στο Δικαστήριο.
- 21 Με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναίρεσεως ως αβάσιμη, επικυρώνοντας την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 103 της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), ήτοι ότι το Συμβούλιο δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι η Fulmen εκτέλεσε εργασίες στο Qom/Fordoo.
- 22 Με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1361/2013 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 267/2012 (ΕΕ 2013, L 343, σ. 7), το Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της απόφασης της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), διέγραψε το όνομα του ενάγοντος από τους καταλόγους προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα του παραρτήματος II της απόφασης 2010/413 και του παραρτήματος IX του κανονισμού 267/2012, αντιστοίχως, με ισχύ από τις 19 Δεκεμβρίου 2013. Έκτοτε το όνομα του ενάγοντος δεν έχει περιληφθεί σε κανέναν κατάλογο.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 23 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 26 Ιουλίου 2015, ο ενάγων άσκησε την υπό κρίση αγωγή. Η υπόθεση ανατέθηκε στο πρώτο τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου.
- 24 Στις 9 Νοεμβρίου 2015 το Συμβούλιο κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.
- 25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Νοεμβρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα δίκη υπέρ του Συμβουλίου.

- 26 Στις 2 Δεκεμβρίου 2015 ο ενάγων κατέθεσε παρατηρήσεις επί της αιτήσεως παρεμβάσεως της Επιτροπής. Το Συμβούλιο δεν κατέθεσε παρατηρήσεις επί της αιτήσεως αυτής εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 27 Με απόφαση του προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2015, εκδοθείσα σύμφωνα με το άρθρο 144, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, επιτράπη στην Επιτροπή να παρέμβει στην παρούσα δίκη.
- 28 Στις 12 Ιανουαρίου 2016 ο ενάγων κατέθεσε το υπόμνημα απαντήσεως.
- 29 Στις 25 Ιανουαρίου 2016 η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημα παρεμβάσεως. Ούτε το Συμβούλιο ούτε ο ενάγων κατέθεσαν παρατηρήσεις επί του υπομνήματος αυτού.
- 30 Στις 26 Φεβρουαρίου 2016 το Συμβούλιο κατέθεσε το υπόμνημα ανταπαντήσεως.
- 31 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 29 Μαρτίου 2016, ο ενάγων ζήτησε τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 32 Κατόπιν πρότασης του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) έλαβε ένα πρώτο μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας συνιστάμενο σε ακρόαση των διαδίκων επί ενδεχόμενης αναστολής της διαδικασίας εν αναμονή της απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία θα περατωνόταν η δίκη στην υπόθεση C-45/15 P, Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου. Το Συμβούλιο υπέβαλε τις παρατηρήσεις του επί του ζητήματος αυτού εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 33 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πρώτο τμήμα, στο οποίο και ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.
- 34 Με απόφαση της 31ης Αυγούστου 2016, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε την αναστολή της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση.
- 35 Μετά την έκδοση της απόφασης της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), κατόπιν πρότασης του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) έλαβε δεύτερο μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας συνιστάμενο σε ακρόαση των διαδίκων επί των συνεπειών που αντλούν από την εν λόγω απόφαση όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση (στο εξής: δεύτερο μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας). Οι κύριοι διάδικοι και η Επιτροπή υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί του ζητήματος αυτού εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 36 Με έγγραφο της 28ης Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι, καίτοι εξακολουθούσε να υποστηρίζει τη θέση του Συμβουλίου, δεν θεωρούσε απαραίτητο να συμμετάσχει στην επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης.
- 37 Οι κύριοι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 11ης Δεκεμβρίου 2018.
- 38 Ο ενάγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να κρίνει την αγωγή παραδεκτή και βάσιμη·
 - να υποχρεώσει το Συμβούλιο να του καταβάλει το ποσό των 2 227 000 ευρώ ως αποζημίωση για την υλική ζημία που υπέστη και το ποσό των 600 000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης·

- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 39 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αγωγή·
 - να καταδικάσει τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

A. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου

- 40 Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως το Συμβούλιο, στηριζόμενο στην απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου (T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86), υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι ο ενάγων στήριξε το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας που υπέστη στον παράνομο χαρακτήρα της εγγραφής του ονόματός του στον κατάλογο του παραρτήματος II της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/644, το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της υπό κρίση αγωγής, στο μέτρο που το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ δεν αναγνωρίζει στο Γενικό Δικαστήριο αρμοδιότητα να αποφαινεται επί αιτήματος αποζημίωσης το οποίο στηρίζεται στον παράνομο χαρακτήρα πράξης που εμπίπτει στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ).
- 41 Ο ενάγων, απαντώντας σε αίτημα του Γενικού Δικαστηρίου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί της ενστάσεως απαραδέκτου του Συμβουλίου, διευκρίνισε ότι με την υπό κρίση αγωγή ζητεί να αποκατασταθεί μόνο η ζημία που υπέστη από τους κανονισμούς που εξέδωσε το Συμβούλιο, δήλωση η οποία καταγράφηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζήτησεως. Λαμβανομένης υπόψη της απάντησης αυτής, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο ενάγων μετέβαλε κατ' ουσίαν το δεύτερο αίτημα της αγωγής, με αποτέλεσμα να ζητεί εν τέλει από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει το Συμβούλιο να του καταβάλει μόνο το ποσό των 2 227 000 ευρώ ως αποζημίωση για την υλική ζημία που υπέστη εκ της παράνομης εγγραφής του ονόματός του στους καταλόγους που προσαρτώνται στον εκτελεστικό κανονισμό 668/2010 και στον κανονισμό 961/2010 (στο εξής: επίδικοι κατάλογοι) και το ποσό των 600 000 ευρώ ως χρηματική αποζημίωση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη εκ της ίδιας αυτής εγγραφής.
- 42 Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 129 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο δύναται οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως, αφού ακούσει τους διαδίκους, να αποφανθεί επί των λόγων απαραδέκτου δημοσίας τάξεως, στους οποίους περιλαμβάνεται, κατά τη νομολογία, η αρμοδιότητα του δικαστή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφανθεί επί του ενδίκου βοηθήματος (πρβλ. αποφάσεις της 18ης Μαρτίου 1980, Ferriera Valsabbia κ.λπ. κατά Επιτροπής, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78 έως 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 και 85/79, EU:C:1980:81, σκέψη 7, και της 17ης Ιουνίου 1998, Svenska Journalistförbundet κατά Συμβουλίου, T-174/95, EU:T:1998:127, σκέψη 80).
- 43 Συναφώς, από τη νομολογία προκύπτει ότι, καίτοι αγωγή αποζημίωσης με την οποία ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που προβάλλεται ότι προκλήθηκε λόγω της έκδοσης πράξης στον τομέα της ΚΕΠΠΑ δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου (απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου, T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86, σκέψεις 30 και 31), αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο θεωρείται πάντοτε αρμόδιο να εκδικάσει αγωγή αποζημίωσης για ζημία που προβάλλει ότι έχει υποστεί πρόσωπο ή οντότητα λόγω περιοριστικών μέτρων ληφθέντων εις βάρος του, σύμφωνα με το άρθρο 215 ΣΛΕΕ (πρβλ. αποφάσεις της

11ης Ιουλίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, T-47/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:207, σκέψεις 232 έως 251, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 45 έως 149).

- 44 Δεν θα μπορούσε να ισχύει κάτι διαφορετικό για αίτημα αποκατάστασης ζημίας την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη πρόσωπο ή οντότητα λόγω περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος τους, βάσει του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.
- 45 Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία, καμία διάταξη της Συνθήκης ΛΕΕ δεν προβλέπει ότι το έκτο μέρος αυτής, το οποίο περιλαμβάνει τις θεσμικές και δημοσιονομικές διατάξεις, δεν εφαρμόζεται επί περιοριστικών μέτρων. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, κατά το οποίο «[ό]ταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 24 και 26 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο», δεν αποκλείεται, καθόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής (απόφαση της 1ης Μαρτίου 2016, National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, C-440/14 P, EU:C:2016:128, σκέψη 35).
- 46 Εν προκειμένω, τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του ενάγοντος με την απόφαση 2010/413, όπως τροποποιήθηκε στη συνέχεια με την απόφαση 2010/644, τέθηκαν σε εφαρμογή με τον εκτελεστικό κανονισμό 668/2010, ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, και με τον κανονισμό 961/2010, ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ.
- 47 Επομένως, μολονότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξετάσει το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας του ενάγοντος, στο μέτρο που αυτό αφορά αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την έκδοση της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε ακολούθως με την απόφαση 2010/644, είναι, αντιθέτως, αρμόδιο να εξετάσει το ίδιο αίτημα, στο μέτρο που αφορά την αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται ότι υπέστη ο ενάγων από την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης, με τον εκτελεστικό κανονισμό 668/2010 και τον κανονισμό 961/2010 (στο εξής: επίδικες πράξεις).
- 48 Ως εκ τούτου, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει την υπό κρίση αγωγή, όπως αυτή τροποποιήθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ήτοι στο μέτρο που αφορά την αποκατάσταση της ζημίας την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη ο ενάγων εκ του λόγου ότι τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του στην απόφαση 2010/413, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με την απόφαση 2010/644, τέθηκαν σε εφαρμογή με τις επίδικες πράξεις (στο εξής: επίδικα μέτρα).

B. Επί της ουσίας

- 49 Κατά το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, «[σ]το πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους». Κατά πάγια νομολογία, εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, υπό την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει σύνολο προϋποθέσεων, ήτοι ο παράνομος χαρακτήρας της προσαπτόμενης στα όργανα συμπεριφοράς, το υποστατό της ζημίας και η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 106 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία: απόφαση της 11ης Ιουλίου 2007, Schneider Electric κατά Επιτροπής, T-351/03, EU:T:2007:212, σκέψη 113, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 47).

- 50 Προς στήριξη της υπό κρίση αγωγής, ο ενάγων προβάλλει ότι οι τρεις προαναφερθείσες προϋποθέσεις πληρούνται εν προκειμένω.
- 51 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί την απόρριψη της υπό κρίση αγωγής ως αβάσιμης, με την αιτιολογία ότι ο ενάγων δεν ανταποκρίθηκε στο βάρος απόδειξης, καθόσον δεν απέδειξε ότι πληρούνται εν προκειμένω όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για να στοιχειοθετηθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.
- 52 Κατά πάγια νομολογία, οι προϋποθέσεις για τη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, οι οποίες εκτέθηκαν στη σκέψη 49 ανωτέρω, είναι σωρευτικές (απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2010, Fahas κατά Συμβουλίου, T-49/07, EU:T:2010:499, σκέψεις 92 και 93, και διάταξη της 17ης Φεβρουαρίου 2012, Dagher κατά Συμβουλίου, T-218/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:82, σκέψη 34). Συνεπώς, εφόσον δεν πληρούται μία από αυτές τις προϋποθέσεις, η αγωγή είναι απορριπτέα στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθούν οι λοιπές προϋποθέσεις (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2011, Dufour κατά ΕΚΤ, T-436/09, EU:T:2011:634, σκέψη 193).
- 53 Επομένως, πρέπει να εξακριβωθεί αν, εν προκειμένω, ο ενάγων, ανταποκρινόμενος στο βάρος απόδειξης που φέρει, αποδεικνύει τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στο Συμβούλιο συμπεριφοράς, ήτοι της έκδοσης των επίδικων πράξεων και της διατήρησης της εγγραφής του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους, το υποστατό της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης που υποστηρίζει ότι υπέστη, καθώς και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της έκδοσης των εν λόγω πράξεων και των προβαλλόμενων ζημιών.

1. Επί του προβαλλόμενου παράνομου χαρακτήρα

- 54 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι πληρούται η προϋπόθεση που αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς θεσμικού οργάνου, δεδομένου ότι, κατ' ουσίαν, η έκδοση των επίδικων πράξεων και η διατήρηση της εγγραφής του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους συνιστούν κατάφωρη παράβαση, από το Συμβούλιο, των κανόνων δικαίου που σκοπούν να αναγνωρίσουν στους ιδιώτες δικαιώματα ικανά, κατά τη νομολογία, να θεμελιώσουν την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.
- 55 Συναφώς, πρώτον, ο ενάγων υπενθυμίζει ότι από την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), καθώς και από την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), η οποία εκδόθηκε επί της αιτήσεως αναιρέσεως του Συμβουλίου και απέρριψε την εν λόγω αίτηση αναιρέσεως (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω), προκύπτει ότι οι επίδικες πράξεις ενέχουν παρανομία.
- 56 Συγκεκριμένα, ο ενάγων, αφενός, υπενθυμίζει ότι, στην απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το Συμβούλιο δεν διέθετε κανένα στοιχείο εις βάρος του προκειμένου να στηρίξει την εγγραφή του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους, και εκτιμά ότι η περίπτωση αυτή συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος σκοπεί να αναγνωρίσει στους ιδιώτες δικαιώματα ικανά να θεμελιώσουν την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης. Απαντώντας στην ερώτηση που τέθηκε στο πλαίσιο του δεύτερου μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, ο ενάγων επισημαίνει ότι, λαμβανομένης υπόψη της ομοιότητας των γενεσιουργών λόγων της υπό κρίση υπόθεσης και εκείνων της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), το σύνολο των διαπιστώσεων που αφορούσαν τη σοβαρότητα του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς του Συμβουλίου στην υπόθεση εκείνη μπορεί να ισχύσει, τηρουμένων των αναλογιών, στην υπό κρίση υπόθεση. Ο ενάγων προσθέτει ότι το Γενικό Δικαστήριο θα πρέπει να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ακύρωση των επίδικων πράξεων δεν μπορεί να συνιστά αφεαυτής επαρκή αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη.

- 57 Αφετέρου, ο ενάγων εκτιμά ότι η απόφαση του Συμβουλίου να ασκήσει αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), παρά τον κατάφωρο χαρακτήρα της παρανομίας που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο σε αυτήν, συνιστά κατάχρηση εξουσίας η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της ζημίας που αυτός υπέστη.
- 58 Δεύτερον, ο ενάγων υποστηρίζει ότι τα επίδικα μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα να θίξουν την άσκηση της επιχειρηματικής ελευθερίας του και να προσβάλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας του, ελευθερία και δικαίωμα που διαθέτει δυνάμει των άρθρων 16 και 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Η προσβολή αυτών των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ενάγοντος επιτείνει τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς του Συμβουλίου, σε βαθμό που συνιστά κατάφωρη παράβαση.
- 59 Με την απάντησή του στην ερώτηση που τέθηκε στο πλαίσιο του δεύτερου μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, δεν αμφισβητεί πλέον την έλλειψη νομιμότητας που απορρέει από τη λήψη των επίδικων μέτρων και αναγνωρίζει ότι τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου στην απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), σχετικά με την ύπαρξη κατάφωρης παράβασης κανόνα δικαίου ο οποίος σκοπεύει να αναγνωρίσει δικαιώματα στους ιδιώτες, ασκούν επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, στο μέτρο που η εγγραφή του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους πραγματοποιήθηκε υπό περιστάσεις παρόμοιες με εκείνες της υπόθεσης στην οποία εκδόθηκε η απόφαση αυτή. Αντιθέτως, το Συμβούλιο αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων του ενάγοντος περί κατάχρησης εξουσίας και παράβασης των άρθρων 16 και 17 του Χάρτη και εκτιμά ότι από την απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), δεν προκύπτει κανένα χρήσιμο στοιχείο επί των ζητημάτων αυτών.
- 60 Εν προκειμένω, στην απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε τον παράνομο χαρακτήρα των επίδικων πράξεων.
- 61 Εντούτοις, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, η διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα νομικής πράξης δεν αρκεί, όσο αποδοκιμαστέα και αν είναι η παρανομία αυτή, για να θεωρηθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση για τη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης η οποία αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα (απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 50· πρβλ. επίσης αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2003, Dole Fresh Fruit International κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-56/00, EU:T:2003:58, σκέψεις 71 έως 75, και της 23ης Νοεμβρίου 2011, Sison κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 31). Η ενδεχόμενη ακύρωση μίας ή περισσότερων πράξεων του Συμβουλίου, στις οποίες οφείλεται η ζημία την οποία προβάλλει ο ενάγων, ακόμη και αν τέτοια ακύρωση επέλθει με απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου εκδοθείσα πριν από την άσκηση της αγωγής αποζημίωσης, δεν συνιστά αδιάσειστη απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως εκ μέρους του οικείου θεσμικού οργάνου, βάσει της οποίας να είναι δυνατό να διαπιστωθεί, ipso jure, η εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.
- 62 Η προϋπόθεση που αφορά την ύπαρξη παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της Ένωσης απαιτεί κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 63 Η απαίτηση ύπαρξης κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες έχει ως σκοπό, ανεξαρτήτως της φύσεως της επίμαχης παράνομης πράξεως, ο κίνδυνος προκλήσεως της προβαλλόμενης από τους ενδιαφερομένους ζημίας να μην εμποδίζει την εκ μέρους του οικείου θεσμικού οργάνου πλήρη άσκηση των αρμοδιοτήτων του προς εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος, τόσο στο πλαίσιο της κανονιστικής δραστηριότητάς του ή της

δραστηριότητας που συνεπάγεται επιλογές οικονομικής πολιτικής όσο και στη σφαίρα της διοικητικής αρμοδιότητάς του, χωρίς, ωστόσο, να επιρρίπτει σε ιδιώτες το βάρος των συνεπειών καταφανών και ασύγγνωστων παραλείψεων (βλ. απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2011, Sison κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία: απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 51).

- 64 Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 59 έως 61 ανωτέρω, πρέπει να εξετασθεί αν οι κανόνες δικαίου, των οποίων την παράβαση προβάλλει εν προκειμένω ο ενάγων, σκοπούν να αναγνωρίσουν δικαιώματα στους ιδιώτες και αν το Συμβούλιο παρέβη κατάφωρα τους εν λόγω κανόνες.
- 65 Προς στήριξη του αιτήματος αποζημίωσης, ο ενάγων επικαλείται, κατ' ουσίαν, δύο λόγους έλλειψης νομιμότητας, ήτοι, πρώτον, την έκδοση των επίδικων πράξεων και τη διατήρηση της εγγραφής του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους, καίτοι το Συμβούλιο δεν διέθετε κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη αυτών, παρανομία της οποίας οι συνέπειες επιτάθηκαν από την εκ μέρους του Συμβουλίου κατάχρηση εξουσίας, καθόσον άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), και, δεύτερον, παράβαση των άρθρων 16 και 17 του Χάρτη.
- 66 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο έλλειψης νομιμότητας, ο οποίος αντλείται από την έκδοση των επίδικων πράξεων και τη διατήρηση, από το Συμβούλιο, του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους, καίτοι δεν διέθετε κανένα αποδεικτικό στοιχείο για να στηρίξει κάτι τέτοιο, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, στις σκέψεις 68 και 69 της απόφασης της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι διοικητική αρχή επιδεικνύουσα τη συνήθη σύνεση και επιμέλεια θα ήταν σε θέση να κατανοήσει, κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλομένης πράξεως στην εν λόγω υπόθεση, ότι στην ίδια απέκειτο να συλλέξει τις πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δικαιολογούσαν τα περιοριστικά μέτρα εις βάρος του ενάγοντος στην υπόθεση εκείνη προκειμένου να μπορεί να αποδείξει, σε περίπτωση προσβολής των μέτρων, το βάσιμο των εν λόγω μέτρων διά της προσκομίσεως των εν λόγω πληροφοριών ή των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων ενώπιον του δικαστή της Ένωσης. Κατόπιν τούτου, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Συμβούλιο, μη ενεργώντας τοιουτοτρόπως, υπέπεσε σε κατάφωρη παραβίαση κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, υπό την έννοια της νομολογίας που παρατέθηκε στις σκέψεις 61 και 62 ανωτέρω. Στη σκέψη 40 της απόφασης της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), η οποία εκδόθηκε επί των αιτήσεων αναίρεσεως που ασκήθηκαν κατά της απόφασης της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986), και απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις αναίρεσεως, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, ιδίως στις σκέψεις 68 και 69 της απόφασής του, ότι η παράβαση, επί τρία σχεδόν έτη, της υποχρέωσης του Συμβουλίου να παράσχει, σε περίπτωση προσβολής των μέτρων, τις πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν τους λόγους επιβολής περιοριστικών μέτρων εις βάρος φυσικού ή νομικού προσώπου, συνιστούσε κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος σκοπεύει στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.
- 67 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), όπως επικυρώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παράβαση την οποία διέπραξε το Συμβούλιο είναι όχι μόνο ταυτόσημη ως προς το αντικείμενό της, αλλά και μεγαλύτερης, κατά έξι περίπου μήνες, διάρκειας από εκείνη την οποία διέπραξε το Συμβούλιο στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986).

- 68 Επομένως, αφενός, ο κανόνας δικαίου του οποίου η παράβαση προβάλλεται εν προκειμένω από τον ενάγοντα είναι κανόνας δικαίου που απονέμει δικαιώματα σε ιδιώτες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ο ενάγων, ως πρόσωπο που θίγεται από τις επίδικες πράξεις. Αφετέρου, η παράβαση του εν λόγω κανόνα συνιστά κατάφωρη παράβαση, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω.
- 69 Κατά τα λοιπά, από τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν οι διάδικοι, κατόπιν του δεύτερου μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, όσον αφορά τις συνέπειες που αντλούν από την απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serahan* κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), στην υπό κρίση υπόθεση, προκύπτει ότι πλέον οι διάδικοι συμφωνούν ότι η προβαλλόμενη έλλειψη νομιμότητας συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος σκοπεύει να απονείμει δικαιώματα σε ιδιώτες.
- 70 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι, κατ' ουσίαν, η παράβαση αυτή καθίσταται κατά μείζονα λόγο κατάφωρη, δεδομένου ότι επιτάχθηκε από το γεγονός ότι το Συμβούλιο καταχράστηκε την εξουσία του ασκώντας αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 71 Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, μια πράξη εκδίδεται κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τους προβαλλόμενους ή με σκοπό την καταστρατήγηση διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2017, *Montel* κατά Κοινοβουλίου, T-634/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:848, σκέψη 161 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 72 Ως προς το ζήτημα αυτό, αφενός, υπενθυμίζεται ότι το δικαίωμα άσκησης αναιρέσεως κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου κατοχυρώνεται στο άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ένδικων βοηθημάτων του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης. Δυνάμει της ίδιας διάταξης, η αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Εξάλλου, το άρθρο 56, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο. Από τις διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης προκύπτει ότι, εντός των ορίων που αυτό προβλέπει, κάθε διάδικος είναι ελεύθερος όχι μόνο να ασκήσει αναίρεση κατά απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου, αλλά, επιπλέον, να προβάλει κάθε λόγο τον οποίο θεωρεί χρήσιμο προς στήριξη και ευδοκίμηση της αίτησης αναιρέσεως. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο αυτό, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει ο ενάγων, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Συμβούλιο ότι άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), προκειμένου, όπως διευκρινίζει στο υπόμνημα αντίκρουσης, να διαθέτει «παγιωμένη νομολογία σχετικά με τα γεωγραφικά περιοριστικά μέτρα», δεδομένου ότι το επιχείρημα αυτό αφορά προδήλως νομικό ζήτημα, κατά την έννοια του άρθρου 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 73 Αφετέρου, το επιχείρημα του ενάγοντος ότι το Συμβούλιο άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), απλώς και μόνο για να ασκήσει πιέσεις στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ώστε αυτή να παύσει το πυρηνικό πρόγραμμά της, διατηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα αποτελέσματα που παράγουν οι επίδικες πράξεις εις βάρος του ενάγοντος, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, πέραν του ότι το επιχείρημα αυτό δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο ή πληροφορία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, η διατήρηση των εν λόγω αποτελεσμάτων συνδέεται εγγενώς με την απόφαση άσκησης αναιρέσεως, δυνάμει του άρθρου 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, δυνάμει του εν λόγω άρθρου, «[κ]ατά παρέκκλιση από το άρθρο 280 ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός παράγουν αποτελέσματα μόνον από τη λήξη της προθεσμίας άσκησης αναιρέσεως του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού ή, εφόσον έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προθεσμίας αυτής, από την απόρριψή της».

- 74 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί (βλ. σκέψη 18 ανωτέρω) ότι, όσον αφορά τα διαχρονικά αποτελέσματα της ακύρωσης του κανονισμού 961/2010, στη σκέψη 106 της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, στην υπόθεση εκείνη, ο κίνδυνος να θιγεί κατά τρόπο σοβαρό και ανεπανόρθωτο η αποτελεσματικότητα των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλει ο κανονισμός 961/2010 δεν παρίστατο τόσο υψηλός ώστε να δικαιολογεί τη διατήρηση των αποτελεσμάτων του εν λόγω κανονισμού έναντι των προσφευγόντων για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τον προβλεπόμενο στο άρθρο 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρόνο. Ομοίως, στη σκέψη 107 της ίδιας απόφασης (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω), το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να διατηρήσει τα αποτελέσματα της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/644, έως ότου η ακύρωση του κανονισμού 961/2010 αρχίσει να παράγει τα αποτελέσματά της.
- 75 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η διατήρηση των αποτελεσμάτων που παράγουν οι επίδικες πράξεις έναντι του ενάγοντος, κατόπιν της ακύρωσης των πράξεων αυτών με την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), απορρέει από την εφαρμογή των διατάξεων του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κυρίαρχη εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου και όχι από τη συμπεριφορά που προσάπτει ο ενάγων στο Συμβούλιο, δηλαδή την άσκηση αναίρεσης κατά της εν λόγω απόφασης.
- 76 Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι ο ενάγων δεν παρουσίασε κανένα αντικειμενικό στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι το Συμβούλιο άσκησε την αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), με σκοπό να βλάψει τον ενάγοντα ή να ασκήσει πιέσεις στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ώστε αυτή να παύσει το πυρηνικό πρόγραμμά της, το επιχείρημα που στηρίζεται σε κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του Συμβουλίου, η οποία επιδείνωσε την παράβαση του επίμαχου εν προκειμένω κανόνα δικαίου, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 77 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο έλλειψης νομιμότητας, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 16 και 17 του Χάρτη, επισημαίνεται ότι ο ενάγων αρκείται στο να υπενθυμίσει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη στοιχειοθέτηση προσβολής της άσκησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που αναγνωρίζει ο Χάρτης και να προβάλλει ότι τα επίδικα μέτρα που επιβλήθηκαν εις βάρος του είχαν ως αντικείμενο και ως αποτέλεσμα σημαντικούς περιορισμούς του δικαιώματός του ιδιοκτησίας και της ελευθερίας άσκησης οικονομικής δραστηριότητας, όπως αυτά αναγνωρίζονται στα άρθρα 16 και 17 του Χάρτη.
- 78 Ωστόσο, καίτοι, κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, δεν τυγχάνει απόλυτης προστασίας στο δίκαιο της Ένωσης, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με τη λειτουργία του εντός της κοινωνίας. Κατά συνέπεια, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί εξυπηρετούν πράγματι επιδιωκόμενους από την Ένωση σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου σκοπού, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση δυνάμενη να θίξει την ίδια την ουσία των διασφαλιζόμενων κατ' αυτόν τον τρόπο δικαιωμάτων (βλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, Makhlouf κατά Συμβουλίου, T-383/11, EU:T:2013:431, σκέψη 97 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η νομολογία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί, κατ' αναλογία, στην επιχειρηματική ελευθερία, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 16 του Χάρτη.
- 79 Εν προκειμένω, πρώτον, επισημαίνεται ότι η έκδοση των επίδικων πράξεων εις βάρος του ενάγοντος, καθόσον οι πράξεις αυτές προέβλεπαν τη δέσμευση των κεφαλαίων, των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των λοιπών οικονομικών πόρων αυτού, σκοπούσε στην παρεμπόδιση της διάδοσης των πυρηνικών όπλων και στην άσκηση, κατ' αυτόν τον τρόπο, πιέσεων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προκειμένου να παύσει τις σχετικές δραστηριότητες. Ο σκοπός αυτός εντασσόταν στο ευρύτερο πλαίσιο των προσπαθειών που σχετίζονται με τη διατήρηση της ειρήνης και

της διεθνούς ασφάλειας και ήταν, επομένως, θεμιτός και κατάλληλος (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, Makhlouf κατά Συμβουλίου, T-383/11, EU:T:2013:431, σκέψεις 100 και 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 80 Δεύτερον, τα επίδικα μέτρα ήταν επίσης αναγκαία, δεδομένου ότι εναλλακτικά και λιγότερο επαχθή μέτρα, όπως ένα σύστημα προηγούμενης άδειας ή μια υποχρέωση εκ των υστέρων δικαιολόγησης της χρήσης των καταβληθέντων κεφαλαίων, δεν θα επέτρεπαν εξίσου αποτελεσματική επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι την παρεμπόδιση της διάδοσης των πυρηνικών όπλων και την άσκηση, κατ' αυτόν τον τρόπο, πιέσεων στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προκειμένου να παύσει τις σχετικές δραστηριότητες, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της δυνατότητας καταστρατήγησης των επιβληθέντων περιορισμών (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, Makhlouf κατά Συμβουλίου, T-383/11, EU:T:2013:431, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 81 Ως εκ τούτου, ο ενάγων δεν απέδειξε ότι οι επίδικες πράξεις προσέβαλαν τα δικαιώματα που αντλεί από τα άρθρα 16 και 17 του Χάρτη.
- 82 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθεισών παρατηρήσεων, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι μόνο ο πρώτος λόγος έλλειψης νομιμότητας, ο οποίος στηρίζεται στην έκδοση των επίδικων πράξεων και τη διατήρηση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους, από το Συμβούλιο, καίτοι αυτό δεν διέθετε κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη των πράξεων αυτών, συνιστά έλλειψη νομιμότητας ικανή να θεμελιώσει την ευθύνη της Ένωσης, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω.

2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής

- 83 Ο ενάγων εκτιμά ότι απέδειξε τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω των επίδικων πράξεων, καθώς και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας. Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης, ο ενάγων εκτιμά ότι η απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το βάσιμο του αιτήματός του προς αποζημίωση.
- 84 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων που προέβαλε ο ενάγων. Εκτιμά ότι τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου στην απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), σχετικά με τις προϋποθέσεις αποζημίωσης της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης, είναι λυσιτελή και υποστηρίζουν τα επιχειρήματά του στην υπό κρίση υπόθεση.
- 85 Πρέπει να εξετασθεί αν ο ενάγων απέδειξε την προβαλλόμενη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής.
- 86 Όσον αφορά την προϋπόθεση περί υποστατού της ζημίας, κατά τη νομολογία, εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης θεμελιώνεται μόνον εάν ο ενάγων υπέστη όντως πραγματική και βέβαιη ζημία (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Ιανουαρίου 1982, De Franceschi κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 51/81, EU:C:1982:20, σκέψη 9, και της 16ης Ιανουαρίου 1996, Candiotte κατά Συμβουλίου, T-108/94, EU:T:1996:5, σκέψη 54). Απόκειται στον ενάγοντα να αποδείξει ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται (βλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-243/05 P, EU:C:2006:708, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) και, ειδικότερα, να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη και την έκταση της ζημίας (βλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-362/95 P, EU:C:1997:401, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 87 Ειδικότερα, κάθε αίτημα αποκατάστασης ζημίας, είτε πρόκειται για υλική ζημία είτε για ηθική βλάβη, είτε ζητείται με αυτό συμβολική απλώς αποζημίωση είτε ζητείται αποζημίωση σημαντικού ύψους, πρέπει να εξειδικεύει τη φύση της προβαλλόμενης ζημίας σε σχέση με την προσαπτόμενη συμπεριφορά και να προσδιορίζει, έστω κατά προσέγγιση, το σύνολο της ζημίας αυτής (βλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, *Sabbagh κατά Συμβουλίου*, T-652/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:112, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 88 Όσον αφορά την προϋπόθεση περί αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας, η εν λόγω ζημία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από την προσαπτόμενη συμπεριφορά, δηλαδή η συμπεριφορά αυτή πρέπει να είναι η γενεσιουργός αιτία της ζημίας, ενώ αντιθέτως δεν υφίσταται υποχρέωση αποκατάστασης κάθε βλαπτικής συνέπειας, έστω και απομακρυσμένης, της παράνομης συμπεριφοράς (βλ. απόφαση της 10ης Μαΐου 2006, *Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής*, T-279/03, EU:T:2006:121, σκέψη 130 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ. επίσης απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979, *Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, EU:C:1979:223, σκέψη 21). Στον ενάγωντα απόκειται να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, *Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, T-149/96, EU:T:1998:228, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 89 Υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε ανωτέρω πρέπει να εξετασθεί αν, εν προκειμένω, ο ενάγων απέδειξε τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων και της διατήρησης της εγγραφής του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους, καθώς και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της έκδοσης των εν λόγω πράξεων και των ζημιών αυτών.

α) Επί του υποστατού της υλικής ζημίας και επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας

- 90 Ο ενάγων διατείνεται ότι εθίγη ιδιαίτερα από τα επίδικα μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του, καθόσον, κατά τον χρόνο λήψης των επίδικων μέτρων, τα συμφέροντά του επικεντρώνονταν στη Γαλλία, εντός της Ένωσης, δεδομένου ότι είχε αποκτήσει τη γαλλική ιθαγένεια και διέμενε στη Γαλλία, όπου είχε ανοίξει τραπεζικούς λογαριασμούς. Διατείνεται ότι υπέστη τέσσερα είδη υλικής ζημίας, ήτοι, πρώτον, ζημία λόγω μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του, δεύτερον, διαφυγόντα κέρδη λόγω αδυναμίας διαχείρισης των ακινήτων του, τρίτον, ζημίες σε ευρωπαϊκές εταιρίες και, τέταρτον, νομικά έξοδα τα οποία πραγματοποίησε για τη μερική αποδέσμευση των κεφαλαίων του και την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών. Για το σύνολο των ζημιών αυτών, ζητεί να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να του καταβάλει αποζημίωση συνολικού ύψους 2 227 000 ευρώ.
- 91 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί να απορριφθεί το αίτημα αποκατάστασης της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης.

1) Επί της απώλειας εισοδήματος λόγω μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του ενάγοντος

- 92 Όσον αφορά την απώλεια εισοδήματος λόγω μη δυναμικής διαχείρισης των περιουσιακών χρηματοοικονομικών στοιχείων του, στο δικόγραφο της αγωγής, ο ενάγων υποστηρίζει ότι το χαρτοφυλάκιό του περιελάμβανε περιουσιακά στοιχεία αξίας περίπου 15 εκατομμυρίων ευρώ, μεγάλο μέρος των οποίων ήταν επενδεδυμένα σε μετοχές ευρωπαϊκών εταιριών εισηγμένων στο χρηματιστήριο, μετοχές άλλων εταιριών, προθεσμιακές καταθέσεις σε διάφορα νομίσματα και εταιρικά και κρατικά ομόλογα, περιλαμβανομένων ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου. Εξάλλου, ο ενάγων εκτιμά ότι, στο μέτρο που η αμοιβή των διαχειριστών κεφαλαίων ανέρχεται κατά μέσο όρο σε ποσοστό 2 % των υπό διαχείριση κεφαλαίων, η παρούσα ζημία, της οποίας ζητεί την αποκατάσταση, ανέρχεται

στο 2 %, ετησίως, του ύψους των κεφαλαίων του, το οποίο εκτιμά σε 11 εκατομμύρια ευρώ, μη λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων ενεργητικού που είναι εγγεγραμμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς τηρούμενους στο Βέλγιο, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 660 000 ευρώ σε βάση τριετίας.

- 93 Στο υπόμνημα απαντήσεως, καταρχάς, ο ενάγων διευκρινίζει ότι το «δυναμικό» χαρτοφυλάκιο, το οποίο ορίζεται βάσει της σύνθεσής του, χαρακτηρίζεται από ανάληψη κινδύνου μεγαλύτερου από εκείνον που αναλαμβάνει ο κάτοχος «ισορροπημένου» χαρτοφυλακίου, με αντάλλαγμα υψηλότερες αποδόσεις μακροπρόθεσμα. Κατά τον ενάγοντα, σκοπός του άρθρου 1 του κανονισμού 423/2007 είναι ακριβώς να εμποδίσει κάθε πρόσωπο εις βάρος του οποίου λαμβάνονται περιοριστικά μέτρα να διαχειρίζεται με κατάλληλο τρόπο «δυναμικό» χαρτοφυλάκιο. Επομένως, η λήψη περιοριστικών μέτρων είναι το γενεσιουργό γεγονός οικονομικής ζημίας η οποία θα πρέπει να αποκαθίσταται αυτομάτως όταν τα εν λόγω μέτρα κρίνονται εκ των υστέρων παράνομα.
- 94 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι το χαρτοφυλάκιο που τηρείται στην τράπεζα BNP Paribas απαιτούσε «δυναμική» διαχείριση. Ως παράδειγμα δυναμικής διαχείρισης, επισυνάπτει ως παράρτημα στο υπόμνημα απαντήσεως αντίγραφο κίνησης λογαριασμού κινητών αξιών της BNP Paribas. Ο ενάγων προσθέτει ότι η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 267/2012 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ 2012, L 88, σ. 1), δεν εφαρμόζεται σε λογαριασμούς που έχουν τέτοια χαρακτηριστικά, αλλά σε λογαριασμούς όπως ο λογαριασμός όψεως που τηρούσε στην τράπεζα Belfius, ο οποίος δεν απαιτούσε δυναμική διαχείριση, λόγος για τον οποίο δεν περιλήφθηκε στα χαρτοφυλάκια σε σχέση με τα οποία ζητεί αποκατάσταση της ζημίας την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη. Συγκεκριμένα, στο διάστημα από τον Ιούλιο του 2010 έως τις αρχές του 2014, η μη διαχείριση των λογαριασμών που τηρούσε ο ενάγων στην τράπεζα BNP Paribas τον εμπόδισε να πωλήσει θέσεις υψηλού κινδύνου, όπως τα ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου, να εκμεταλλευθεί τις διακυμάνσεις της αγοράς, να πραγματοποιήσει τις πράξεις αρμπιτράζ που είναι αναγκαίες στη δυναμική διαχείριση για να προσαρμόσει τις επενδύσεις του και να τοποθετήσει τα ρευστά διαθέσιμά του, τα οποία προέρχονταν από την εξόφληση προθεσμιακών προϊόντων, καθώς και από την είσπραξη μερισμάτων και τόκων.
- 95 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί τα επιχειρήματα του ενάγοντος.
- 96 Υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, τα αιτήματα του ενάγοντος και, ενδεχομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία και τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα. Το άρθρο 85 του Κανονισμού Διαδικασίας επιβάλλει να προσκομίζονται τα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο της πρώτης ανταλλαγής υπομνημάτων. Επιπλέον, πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να προσκομιστούν με το υπόμνημα απαντήσεως, μόνο εφόσον η καθυστέρηση αυτή δικαιολογείται.
- 97 Εν προκειμένω, όμως, όσον αφορά τη ζημία που προκύπτει κατά τον ενάγοντα από την απώλεια εσόδων λόγω της μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του, στο δικόγραφο της αγωγής ο ενάγων επιχειρεί να αποδείξει τη ζημία αυτή με τρόπο ιδιαίτερα λακωνικό ή ακόμη και συγκεχυμένο. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την προβαλλόμενη ζημία, στο δικόγραφο της αγωγής, ο ενάγων περιορίζεται στο να εκθέτει με γενικό τρόπο το είδος των επενδύσεων που θα πραγματοποιούσε και τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων, το οποίο εκτιμά, αρχικώς, στο σημείο 66 του δικογράφου της αγωγής, σε 15 εκατομμύρια ευρώ.
- 98 Αφενός, σε κανένα σημείο του δικογράφου της αγωγής δεν προσδιορίζει τα τραπεζικά ιδρύματα στα οποία ανέθεσε τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του, ούτε καν το ύψος αυτών. Στην καλύτερη περίπτωση, ο ενάγων αναφέρεται σε αυτά με συνολικό τρόπο, παραπέμποντας, σε υποσημείωση στο σημείο 66 του δικογράφου της αγωγής, σε δύο παραρτήματα του δικογράφου της αγωγής, με τίτλο «Αντίγραφα κίνησης λογαριασμών και επιστολές των τραπεζικών ιδρυμάτων» και «Επιστολές των τραπεζών», αντιστοίχως, χωρίς να επισημαίνει επακριβώς τα στοιχεία ή τα αποσπάσματα των εν λόγω παραρτημάτων στα οποία παραπέμπει.

- 99 Επιβάλλεται, εν προκειμένω, η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, μολονότι ο κορμός του δικογράφου της προσφυγής μπορεί να στηρίζεται και να συμπληρώνεται, όσον αφορά συγκεκριμένα σημεία, από αναφορές σε αποσπάσματα συνημμένων σε αυτό εγγράφων, συνολική αναφορά σε άλλα έγγραφα, έστω και συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να συγκαλύπτει την ανυπαρξία ουσιωδών στοιχείων νομικής επιχειρηματολογίας που πρέπει να περιλαμβάνονται στο εν λόγω δικόγραφο. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να ερευνά και να εντοπίζει, στα συνημμένα στην προσφυγή έγγραφα, τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που θα μπορούσε να θεωρήσει ότι αποτελούν τη βάση της προσφυγής, δεδομένου ότι τα συνημμένα αυτά έγγραφα επιτελούν απλώς λειτουργία αποδεικτικών και διευκρινιστικών στοιχείων (πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Honeywell κατά Επιτροπής, T-209/01, EU:T:2005:455, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 100 Αφετέρου, στο σημείο 67 του δικογράφου της αγωγής, ο ενάγων αποτιμά τελικώς το χαρτοφυλάκιο των περιουσιακών στοιχείων του, χωρίς να παράσχει επ' αυτού κάποια αιτιολογία, σε 11 εκατομμύρια ευρώ και, στη βάση αυτή, εφαρμόζει συντελεστή 2 %, ο οποίος αντιστοιχεί, κατά τον ενάγοντα –χωρίς αυτός να προσκομίζει κανένα σχετικό αποδεικτικό στοιχείο–, στη μέση αμοιβή των διαχειριστών κεφαλαίων και, ως εκ τούτου, ο ενάγων αποτιμά τη ζημία του σε 660 000 ευρώ σε βάθος τριετίας.
- 101 Μια τόσο λακωνική και συγκεχυμένη επιχειρηματολογία στο δικόγραφο της αγωγής είναι υπερβολικά αόριστη για τον καθορισμό της έκτασης της παρούσας ζημίας και, επομένως, δεν παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να αντιληφθεί, υπό το πρίσμα των προμνησθεισών διατάξεων του Κανονισμού Διαδικασίας, το περιεχόμενο των αιτημάτων του ενάγοντος. Συνεπώς, το ερώτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 102 Επαλλήλως, ακόμη και αν υποθεθεί ότι, παρά τις περιστάσεις αυτές, στην προκειμένη περίπτωση, το Γενικό Δικαστήριο θα μπορούσε να αναζητήσει αποδεικτικά στοιχεία στα παραρτήματα του δικογράφου της αγωγής που μνημονεύονται στη σκέψη 96 ανωτέρω, θα επιβαλλόταν η διαπίστωση ότι δεν μπορεί από αυτά να συναχθεί επακριβώς η έκταση της παρούσας ζημίας.
- 103 Συγκεκριμένα, το παράρτημα με τίτλο «Αντίγραφα κίνησης λογαριασμών και επιστολές των τραπεζικών ιδρυμάτων» περιέχει αρκετά έγγραφα, χωρίς ο ενάγων να κάνει ξεχωριστή αναφορά σε καθένα από αυτά. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι πρόκειται, κατά τα φαινόμενα, για έγγραφα τα οποία μπορούν να προσδιοριστούν ως εξής:
- αντίγραφο κίνησης λογαριασμού της τράπεζας Dexia της 30ής Ιουλίου 2010 (σελίδες 23 έως 25 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), στο οποίο δεν αναγράφεται το όνομα του ενάγοντος ως κατόχου του σχετικού λογαριασμού·
 - βεβαίωση υπολοίπου της 28ης Ιουνίου 2010 σε λογαριασμού του ενάγοντος στην τράπεζα Belfius, εκδοθείσα στις 23 Ιουλίου 2015, συνοδευόμενη από αντίγραφο κίνησης του λογαριασμού αυτού για την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2010 έως τις 9 Οκτωβρίου 2010 (σελίδες 26 έως 29 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), έγγραφα τα οποία δεν ασκούν, εν τέλει, καμία επιρροή, δεδομένου ότι στο υπόμνημα απαντήσεως ο ενάγων επισημαίνει ρητώς ότι δεν τα λαμβάνει υπόψη στο παρόν αίτημα αποκατάστασης ζημίας·
 - τα αντίγραφα κίνησης δύο λογαριασμών του ενάγοντος στην τράπεζα Société Générale (σελίδες 30 και 31 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής)·
 - αντίγραφο κίνησης αποταμιευτικού λογαριασμού μισθοδοσίας του ενάγοντος στις Amundi και Inter Expansion (σελίδες 32 και 33 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής)·
 - έγγραφο με τίτλο «Portfolio Management Report» της τράπεζας BNP Paribas Wealth Management, στο οποίο δεν αναγράφεται το όνομα του ενάγοντος ως κατόχου του σχετικού λογαριασμού (σελίδες 34 έως 38 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής)·

- πίνακας στον οποίο προσδιορίζονται λογαριασμοί τηρούμενοι σε έξι πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και η αποτίμηση της αξίας και η φύση τους, χωρίς καμία διευκρίνιση όσον αφορά την ταυτότητα του κατόχου τους.
- 104 Επομένως, πέραν του γεγονότος ότι σε ορισμένα από τα προμνησθέντα έγγραφα δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί το όνομα του κατόχου του σχετικού λογαριασμού, από κανένα στοιχείο του επίμαχου παραρτήματος δεν μπορεί να γίνει πραγματικά αντιληπτή μετά βεβαιότητας η ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη ο ενάγων.
- 105 Ο συγκεκριμένος χαρακτήρας της επιχειρηματολογίας του ενάγοντος επιτείνεται κατά την ανάγνωση των διευκρινίσεων που διατυπώνει στο υπόμνημα απαντήσεως, διότι, βάσει αυτών, θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη μόνο τα στοιχεία ενεργητικού στην τράπεζα BNP Paribas. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, έστω και αν υποτεθεί ότι ανήκουν στον ενάγοντα, ανέρχονται, όμως, κατά το έγγραφο με τίτλο «Portfolio Management Report» το οποίο παρατίθεται στις σελίδες 34 έως 38 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής, σε 7 746 855 ευρώ, ήτοι σε ποσό σημαντικά κατώτερο του ποσού των 11 000 000 ευρώ στο οποίο βασίζει τελικώς ο ενάγων τον υπολογισμό της ζημίας που υποστηρίζει ότι υπέστη.
- 106 Το παράρτημα με τίτλο «Επιστολές των τραπεζών» περιέχει τρεις επιστολές τριών τραπεζικών ιδρυμάτων ή ιδρυμάτων διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, στις οποίες επισημαίνεται απλώς ότι τα ιδρύματα αυτά αντλούν τις συνέπειες των επίδικων πράξεων, ήτοι, της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων του ενάγοντος, και ότι επιθυμούν να τηρήσουν την ισχύουσα νομοθεσία. Όσον αφορά την επιστολή της τράπεζας BNP Paribas Wealth Management της 11ης Φεβρουαρίου 2011, ο συντάκτης της προσθέτει ότι αδυνατεί να ικανοποιήσει την επιθυμία του ενάγοντος για «συντηρητικού τύπου» και, επομένως, πιο ασφαλή διαχείριση των περιουσιακών του στοιχείων (σελίδα 157 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής). Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα έγγραφα αυτά δεν παρέχουν τη δυνατότητα καθορισμού της έκτασης της προβαλλόμενης από τον ενάγοντα ζημίας. Από τις ανωτέρω παρατηρήσεις που αναπτύχθηκαν επαλλήλως προκύπτει ότι το αίτημα του ενάγοντος περί αποκατάστασης της ζημίας που οφείλεται σε απώλεια εισοδήματος λόγω της μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 107 Λαμβανομένου υπόψη του συμπεράσματος που διατυπώνεται στη σκέψη 101 ανωτέρω και χωρίς να απαιτείται να εξετασθεί κατά πόσον ο ενάγων απέδειξε την αιτιώδη συνάφεια, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας που οφείλεται σε απώλεια εισοδήματος λόγω μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

2) Επί των διαφυγόντων κερδών από τη διαχείριση των ακινήτων

- 108 Όσον αφορά τα διαφυγόντα κέρδη από τη διαχείριση των ακινήτων του, ο ενάγων επισημαίνει ότι η διαχείριση των δύο διαμερισμάτων ιδιοκτησίας του, στη Γαλλία και στο Βέλγιο, κατέστη αδύνατη κατόπιν της εκδόσεως των επίδικων πράξεων, δεδομένου ότι δεν μπορούσε να εισπράξει μισθώματα ούτε να πληρώνει εργασίες και ασφαλιστήρια συμβόλαια.
- 109 Στο υπόμνημα απαντήσεως ο ενάγων διευκρινίζει ότι το άρθρο 29, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 267/2012, το οποίο επιτρέπει τη συνέχιση της εισπραχης μισθωμάτων από τρέχουσες συμβάσεις μίσθωσης, δεν εφαρμόζοταν στην περίπτωση του διαμερισμάτος του που βρίσκεται στη Γαλλία, το οποίο δεν ήταν μισθωμένο την ημερομηνία κατά την οποία το όνομά του ενεγράφη για πρώτη φορά στους καταλόγους προσώπων και οντοτήτων εις βάρος των οποίων εφαρμόζονται περιοριστικά μέτρα, λόγω ήσσονος σημασίας εργασιών οι οποίες επρόκειτο να εκτελεστούν σε αυτό. Στηριζόμενος σε σύμβαση η οποία υπεγράφη στις 18 Οκτωβρίου 2014, κατόπιν της άρσεως των

επίδικων μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του, ο ενάγων υποστηρίζει ότι η μισθωτική αξία του επίμαχου διαμερίσματος ανέρχεται σε 2 500 ευρώ μηνιαίως, με αποτέλεσμα το διαφυγόν κέρδος που αντιστοιχεί στη μη μίσθωση να μπορεί να αποτιμηθεί σε 102 500 ευρώ.

- 110 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί τα επιχειρήματα του ενάγοντος.
- 111 Κυρίως, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 96 ανωτέρω, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, τα αιτήματα του ενάγοντος και, ενδεχομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία και τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα. Επιπλέον, πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να προσκομιστούν με το υπόμνημα απαντήσεως, μόνο εφόσον η καθυστέρηση αυτή δικαιολογείται.
- 112 Εν προκειμένω, όμως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο σημείο 68 του δικογράφου της αγωγής, μόνο σημείο αυτού το οποίο αφορά τη ζημία λόγω αδυναμίας διαχείρισης των ακινήτων του, ο ενάγων περιορίζεται στο να υποστηρίζει ότι η εν λόγω ζημία προκύπτει από την «αδυναμία είσπραξης μισθωμάτων, πληρωμής εργασιών και ασφαλειών κ.λπ.» και δεν προσκομίζει στην πραγματικότητα κανένα έγγραφο ή στοιχείο το οποίο να στηρίζει τη δήλωσή του, να αποδεικνύει ότι είναι κύριος των ακινήτων και να αποδεικνύει τη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια. Πράγματι ειδικά για το διαμέρισμα στη Γαλλία του οποίου διατείνεται ότι είναι ιδιοκτήτης, στο υπόμνημα απαντήσεως ο ενάγων προσάρτησε το παράρτημα C.2 το οποίο περιέχει τρία έγγραφα, ήτοι, σύμβαση μίσθωσης υπογραφείσα στις 18 Οκτωβρίου 2014, ειδοποίηση φόρου για το 2013 με τίτλο «φόροι επί κενών κατοικιών» της 29ης Οκτωβρίου 2013 και επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 2014 προς τη φορολογική αρχή. Εντούτοις, καίτοι τα τρία αυτά έγγραφα συντάχθηκαν πριν από την κατάθεση της υπό κρίση αγωγής, ο ενάγων ουδόλως δικαιολογεί την καθυστερημένη προσκόμισή τους στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως. Ως εκ τούτου, το παράρτημα C.2 του υπομνήματος απαντήσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το αίτημα αποκατάστασης της εν λόγω ζημίας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 113 Επαλλήλως, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι, εν προκειμένω, το συγκεκριμένο αίτημα και το παράρτημα C.2 πρέπει να κριθούν παραδεκτά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο ενάγων δεν προσκομίζει κανένα αποδεικτικό στοιχείο όσον αφορά τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της επίμαχης προβαλλόμενης ζημίας. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται, ειδικότερα, ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει ούτε ότι τα δύο διαμερίσματα του ανήκουν, όπως διατείνεται, ούτε ότι τα ακίνητα αυτά προορίζονταν να μισθωθούν κατά τον χρόνο έκδοσης των επίδικων πράξεων.
- 114 Εξάλλου, εν αντιθέσει προς όσα διατείνεται ο ενάγων, οι επίδικες πράξεις ουδόλως τον εμπόδιζαν να συνεχίσει να κατοικεί σε διαμέρισμα του οποίου ήταν ιδιοκτήτης, εφόσον κατοικούσε εκεί προηγουμένως· και τούτο κατά μείζονα λόγο διότι, όπως υπενθυμίζει ο ενάγων στο σημείο 65 του δικογράφου της αγωγής, κατά τον χρόνο έκδοσης των επίδικων πράξεων, είχε τη γαλλική ιθαγένεια και διέμενε στη Γαλλία.
- 115 Από τις ανωτέρω παρατηρήσεις, που αναπτύχθηκαν επαλλήλως, προκύπτει ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει την προβαλλόμενη ζημία που σχετίζεται με τα δύο διαμερίσματα των οποίων υποστηρίζει ότι είναι κύριος στη Γαλλία και στο Βέλγιο και ότι, ως εκ τούτου, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας που αντλείται από απώλεια εισοδημάτων από μισθώματα θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 116 Λαμβανομένου υπόψη του συμπεράσματος που διατυπώνεται στη σκέψη 112 ανωτέρω και χωρίς να είναι απαραίτητο να εξετασθεί κατά πόσον ο ενάγων απέδειξε την αιτιώδη συνάφεια, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας που οφείλεται στην αδυναμία του ενάγοντος να διαχειριστεί τα ακίνητά του πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

3) *Επί των ζημιών σε ευρωπαϊκές εταιρίες*

117 Όσον αφορά τις ζημίες που υπέστη σε ευρωπαϊκές εταιρίες, ο ενάγων επισημαίνει ότι, κατά την έκδοση των επίδικων πράξεων, κατείχε το 26 % των μεριδίων της γαλλικής εταιρίας Codefa Connectique S.A.S. (στο εξής: Codefa) και ήταν μέτοχος στις γερμανικές εταιρίες Decom Technology GmbH (στο εξής: Decom) και Senteg GmbH, μέσω της βελγικής εταιρίας Soreltek S.A. Κατά τον ενάγοντα, οι επίδικες πράξεις προκάλεσαν ανυπέρβλητες δυσκολίες στις εν λόγω εταιρίες και, επομένως, μείωση της αξίας τους. Προς απόδειξη της υλικής ζημίας που υπέστη στις Codefa και Decom, ο ενάγων προσκομίζει έκθεση της 21ης Ιουλίου 2015, εκπονηθείσα από εταιρία λογιστικού ελέγχου, μέλος του σώματος ορκωτών λογιστών της περιφέρειας Paris Île-de-France (Γαλλία), προσαρτηθείσα στο παράρτημα A.14 του δικογράφου της αγωγής (στο εξής: λογιστική έκθεση).

118 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί τα επιχειρήματα του ενάγοντος.

i) *Επί των ζημιών στις Senteg και Decom*

119 Όσον αφορά το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας που υπέστη ο ενάγων στις εταιρίες Senteg και Decom, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, θεωρεί το αίτημα αυτό απαράδεκτο. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι ο ενάγων δεν έχει καμία συμμετοχή στις εταιρίες αυτές. Όσον αφορά τη Soreltek, η οποία φέρεται να κατέχει το 80 % των μεριδίων της Decom και το 20 % των μεριδίων της Senteg και της οποίας ο ενάγων διατείνεται ότι είναι ο μοναδικός οικονομικός δικαιούχος, ούτε από το καταστατικό της ούτε από άλλα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι η εταιρία αυτή ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στον ενάγοντα, καθόσον ανήκει κατά 99 % στη λουξεμβουργιανή εταιρία Wirkkraft S.A. και κατά 1 % σε τρίτη εταιρία. Έστω και αν ο ενάγων ήταν ο οικονομικός δικαιούχος της Wirkkraft, το έννομο συμφέρον του θα ήταν υπερβολικά έμμεσο σε σχέση με τη Senteg ή την Decom.

120 Στο υπόμνημα απαντήσεως ο ενάγων υποστηρίζει ότι κατέχει τίτλους στον κομιστή της εταιρίας Wirkkraft, τους οποίους μπορεί να προσκομίσει στο μέτρο που είναι αναγκαίο, ότι διασφαλίζει το σύνολο της χρηματοδότησης της εταιρίας αυτής και ότι είναι ο μοναδικός οικονομικός δικαιούχος της Wirkkraft και της Soreltek.

121 Κατά πρώτον, όσον αφορά τη Soreltek, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη μνημονευόμενη στη σκέψη 99 νομολογία, δεν εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να ερευνά και να εξακριβώνει, ανατρέχοντας στα παραρτήματα της αγωγής, τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που θα μπορούσε να θεωρήσει ότι αποτελούν τη βάση της αγωγής. Εν προκειμένω, στο σημείο 76 του δικογράφου της αγωγής, ο ενάγων περιορίζεται στο να υποστηρίζει ότι «προσδιορίστηκε ως μοναδικός οικονομικός δικαιούχος» της Soreltek. Προς στήριξη της δήλωσης αυτής, απλώς παραπέμπει, χωρίς άλλη διευκρίνιση, σε τέσσερα έγγραφα τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα A.13 του δικογράφου της αγωγής.

122 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν στην προκειμένη περίπτωση το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε να θεωρήσει ότι είναι δυνατόν να αναζητήσει και να προσδιορίσει τα στοιχεία που μπορούν να υποστηρίξουν τη δήλωση αυτή του ενάγοντος, θα προέκυπτε ότι κανένα από τα εν λόγω έγγραφα που παρατίθενται στο παράρτημα A.13 του δικογράφου της αγωγής δεν παρέχει τη δυνατότητα αυτή.

123 Συγκεκριμένα, πρώτον, στο καταστατικό της Soreltek, όπως καταχωρίστηκε στη *Moniteur belge* (Επίσημη Εφημερίδα του Βελγίου) (βλ. σελίδες 269 έως 271 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), ουδεμία μνεία γίνεται στην υποτιθέμενη ιδιότητα του ενάγοντος ως μοναδικού οικονομικού δικαιούχου στην εταιρία αυτή. Στην καλύτερη περίπτωση, αυτό που προκύπτει από το καταστατικό είναι ότι 209 από τα 210 μερίδια της Soreltek, ήτοι λίγο περισσότερο από το 99 % των μεριδίων αυτών, ανήκουν στη Wirkkraft και ότι το τελευταίο μερίδιο ανήκει στην

εταιρία Transnational Consulting Group. Εξάλλου, ο ενάγων δεν ασκεί καθήκοντα ούτε μέλους του διοικητικού συμβουλίου ούτε εντεταλμένου συμβούλου της Soreltek (βλ. σελίδα 271 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής).

- 124 Δεύτερον, με τις δύο επιστολές που απηύθυνε στη Soreltek, στις 11 Αυγούστου 2010 και στις 8 Σεπτεμβρίου 2010 (σελίδες 272 και 273 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), η τράπεζα Dexia ενημέρωσε την εν λόγω εταιρία ότι, κατόπιν αιτήματος του εισαγγελέα Βρυξελλών (Βέλγιο), δύο εκ των λογαριασμών της δεσμεύθηκαν και εκκαθαρίστηκαν. Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται μνεία σε οποιαδήποτε ιδιότητα μοναδικού οικονομικού δικαιούχου του ενάγοντος ως προς την εταιρία αυτή.
- 125 Τρίτον, στην επιστολή της 11ης Φεβρουαρίου 2014 (η οποία παρατίθεται δύο φορές, εις διπλούν, στις σελίδες 274 και 275 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), την οποία απηύθυνε δικηγορικό γραφείο στον εισαγγελέα Βρυξελλών, επισημαίνονται μόνο η ιδιότητα των υπογραφόντων ως «δικηγόρων του ενάγοντος και της εταιρίας του Soreltek SA» και το αίτημα απόδοσης των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους. Κανένα στοιχείο στην επιστολή αυτή δεν παρέχει τη δυνατότητα επιβεβαίωσης της προβαλλόμενης ιδιότητας μοναδικού οικονομικού δικαιούχου του ενάγοντος σε σχέση με τη Soreltek.
- 126 Τέταρτον, με την επιστολή της 6ης Δεκεμβρίου 2013 (σελίδα 276 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής), ο εισαγγελέας Βρυξελλών ενημερώνει τον δικηγόρο του ενάγοντος ότι «διέταξε [την ίδια ημέρα] την άρση της κατάσχεσης των περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο του φακέλου εις βάρος του F. Mahmoudian και της Soreltek SA» και κοινοποιεί το αντίγραφο αίτησης της «τράπεζας ING προς την O.C.S.C. [Organe Central pour la Saisie et la Confiscation, κεντρική υπηρεσία κατασχέσεων και δημεύσεων] σχετικά με το χαρτοφυλάκιο τίτλων του F. Mahmoudian (τίτλοι Befimmo SCA-SICAFI)». Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται μνεία σε οποιαδήποτε ιδιότητα μοναδικού οικονομικού δικαιούχου του ενάγοντος σε σχέση με τη Soreltek.
- 127 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, στο σημείο 93 του υπομνήματος απαντήσεως, ο ενάγων περιορίστηκε στο να επαναλάβει ότι είναι ο οικονομικός δικαιούχος της Soreltek και να συναγάγει ότι η εταιρία αυτή περιλαμβάνεται στα περιουσιακά του στοιχεία.
- 128 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη Wirkkraft, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι στο δικόγραφο της αγωγής ο ενάγων δεν παρέχει κανένα στοιχείο ικανό να στηρίξει τον ισχυρισμό του, στο σημείο 92 του υπομνήματος απαντήσεως, ότι είναι οικονομικός δικαιούχος και κάτοχος των τίτλων στον κομιστή της εταιρίας αυτής. Στην καλύτερη περίπτωση, στο υπόμνημα απαντήσεως, δηλώνει «διατεθειμένος» να προσκομίσει τους πρωτότυπους τίτλους και, υποστηρίζει, εξάλλου, ότι «[η] χρηματοδότηση της [...] Wirkkraft διασφαλίζεται πλήρως από τον ενάγοντα ο οποίος είναι ο “οικονομικός δικαιούχος” της εταιρίας, όπως προκύπτει από τη δήλωση που προσκομίζεται στο παράρτημα C.6».
- 129 Εντούτοις, αφενός, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των άρθρων 76 και 85 του Κανονισμού Διαδικασίας, απέκειτο στον ενάγοντα να προσκομίσει, ήδη από το στάδιο του δικογράφου της αγωγής, τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι, όπως διατείνεται, κάτοχος των τίτλων στον κομιστή της Wirkkraft. Ο ενάγων ουδόλως επιχειρεί να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους, ακόμη και στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, δεν προσκόμισε τα συμπληρωματικά αυτά αποδεικτικά στοιχεία.
- 130 Αφετέρου, όσον αφορά τη δήλωση που προσκομίζεται στο παράρτημα C.6 του υπομνήματος απαντήσεως, επισημαίνεται ότι, καίτοι αυτή χρονολογείται από τις 9 Δεκεμβρίου 2013, ήτοι σχεδόν δύο έτη πριν από την κατάθεση της υπό κρίση αγωγής, ο ενάγων δεν δικαιολογεί την προσκόμισή της στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως. Ως εκ τούτου, το παράρτημα C.6 του υπομνήματος απαντήσεως, το οποίο περιέχει τελικώς μια απλή υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από τον ενάγοντα ουδόλως τεκμηριωμένη, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

- 131 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο ενάγων δεν απέδειξε ότι, όπως υποστηρίζει, είναι ο «οικονομικός δικαιούχος» και ο κάτοχος των τίτλων στον κοιμιστή της Wirkkraft.
- 132 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, πρέπει να θεωρηθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, χωρίς να προσκομίσει κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη των επιχειρημάτων του, ο ενάγων, προκειμένου να ζητήσει την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη στις εταιρίες Senteg και Decom, επικαλέστηκε ζημία της οποίας δεν απέδειξε το υποστατό, βάσει της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 86 ανωτέρω.
- 133 Ως εκ τούτου, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμο.

ii) Επί των σχετικών με την Codefa ζημιών

- 134 Όσον αφορά το αίτημα αποκατάστασης των ζημιών που σχετίζονται με την Codefa, προκειμένου να αποδείξει την υλική ζημία την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη όσον αφορά την Codefa, ο ενάγων στηρίζεται, αφενός, στη λογιστική έκθεση και, αφετέρου, σε πλείονα αντίγραφα εγγράφων που αφορούν την Codefa, τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα A.5 του δικογράφου της αγωγής.
- 135 Κατά πρώτον, πρέπει να εκτιμηθεί η αποδεικτική αξία της λογιστικής έκθεσης.
- 136 Ελλείπει νομοθετικής ρύθμισης της Ένωσης σχετικά με την έννοια της απόδειξης, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελευθερίας των αποδεικτικών μέσων, η οποία πρέπει να γίνει νοητή ως η δυνατότητα χρησιμοποίησης, για την απόδειξη ενός ορισμένου πραγματικού περιστατικού, μέσων αποδείξεως οποιασδήποτε φύσεως, όπως μαρτυρίες, έγγραφα, ομολογίες κ.λπ. (πρβλ. αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2000, Met-Trans και Sagrol, C-310/98 και C-406/98, EU:C:2000:154, σκέψη 29^ο της 8ης Ιουλίου 2004, Dalmine κατά Επιτροπής, T-50/00, EU:T:2004:220, σκέψη 72, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, C-511/06 P, EU:C:2008:604, σημεία 113 και 114). Επίσης, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων, κατά την οποία ο καθορισμός της αξιοπιστίας ή, άλλως, της αποδεικτικής αξίας ενός αποδεικτικού στοιχείου καταλείπεται στη δικανική πεποίθηση του δικαστή (απόφαση της 8ης Ιουλίου 2004, Dalmine κατά Επιτροπής, T-50/00, EU:T:2004:220, σκέψη 72, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, C-511/06 P, EU:C:2008:604, σκέψεις 111 και 112).
- 137 Για να καθοριστεί η αποδεικτική αξία ενός εγγράφου, επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη διάφορα στοιχεία, όπως η προέλευσή του, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε, ο αποδέκτης του και το περιεχόμενό του, και να εξετασθεί αν, βάσει των στοιχείων αυτών, οι πληροφορίες που περιέχει παρίστανται λογικές και αξιόπιστες (αποφάσεις της 15ης Μαρτίου 2000, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, EU:T:2000:77, σκέψη 1838, και της 7ης Νοεμβρίου 2002, Vela και Tecmagrind κατά Επιτροπής, T-141/99, T-142/99, T-150/99 και T-151/99, EU:T:2002:270, σκέψη 223).
- 138 Στο πλαίσιο αυτό, ο δικαστής της Ένωσης έχει κρίνει ότι ανάλυση η οποία είχε προσκομισθεί από τον προσφεύγοντα δεν μπορούσε να θεωρηθεί ουδέτερη και ανεξάρτητη εμπειρογνωμοσύνη, στο μέτρο που έχει ζητηθεί και χρηματοδοτηθεί από τον ίδιο τον προσφεύγοντα και είχε στηριχθεί σε στοιχεία που είχαν παρασχεθεί από αυτόν, χωρίς η ακρίβεια και η συνάφεια των στοιχείων αυτών να έχει αποτελέσει αντικείμενο ανεξάρτητου ελέγχου (πρβλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Siemens κατά Επιτροπής, T-110/07, EU:T:2011:68, σκέψη 137).

- 139 Ο δικαστής της Ένωσης έχει επίσης κρίνει ότι έκθεση εμπειρογνώμονα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει αποδεικτική ισχύ μόνον ως προς το αντικειμενικό περιεχόμενό της και ότι απλή, μη τεκμηριωμένη δήλωση, περιλαμβανόμενη σε τέτοιο έγγραφο, δεν είχε αφ' εαυτής αποδεικτική ισχύ (πρβλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, Valmont κατά Επιτροπής, T-274/01, EU:T:2004:266, σκέψη 71).
- 140 Η αποδεικτική αξία της λογιστικής έκθεσης πρέπει να κριθεί εν προκειμένω υπό το πρίσμα των αρχών που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 136 έως 139 ανωτέρω.
- 141 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η έκθεση εκπονήθηκε από εταιρία λογιστικού ελέγχου, μέλος του σώματος ορκωτών λογιστών της περιφέρειας Paris Île-de-France. Από την επιστολή, της 21ης Ιουλίου 2015, που παρατίθεται στις σελίδες 2 και 3 της εν λόγω έκθεσης, την οποία η εν λόγω εταιρία απευθύνει στον ενάγοντα, προκύπτει ότι, βάσει των προϋποθέσεων που τέθηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2015, σκοπός της αποστολής που ανέθεσε ο ενάγων στην εταιρία αυτή ήταν να αποτιμήσει τις ζημίες που προκάλεσαν τα επίδικα μέτρα στον ενάγοντα όσον αφορά τη συμμετοχή του στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών Codefa και Decom. Για την υλοποίηση της αποστολής αυτής, διευκρινίζεται ειδικότερα στην εν λόγω επιστολή ότι «[η παρούσα] έκθεση εκπονήθηκε βάσει των εγγράφων που μας παρέιχε ο Fereydoun Mahmoudian». Από τη διατύπωση της επιστολής αυτής προκύπτει ότι η λογιστική έκθεση εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος με σκοπό να επιβεβαιωθούν, στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης, το υποστατό και η έκταση της προβαλλόμενης ζημίας, καθώς και ότι στηρίζεται κυρίως σε έγγραφα τα οποία παρέσχε ο ενάγων. Υπογραμμίζεται ότι τα εν λόγω έγγραφα, στα οποία γίνεται ενίοτε παραπομπή σε υποσημειώσεις, δεν προσαρτώνται στη λογιστική έκθεση.
- 142 Δεδομένων των συνθηκών υπό τις οποίες συντάχθηκε η λογιστική έκθεση και βάσει των αρχών που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 136 έως 139 ανωτέρω, η αποδεικτική αξία της είναι μειωμένη. Η εν λόγω έκθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής προς απόδειξη του περιεχομένου της, ιδίως όσον αφορά το υποστατό και την έκταση της προβληθείσας ζημίας. Στην καλύτερη περίπτωση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αρχή απόδειξης, εφόσον στηρίζεται και από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 143 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τα αντίγραφα εγγράφων που αφορούν την Codefa, τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής, αλλά και τη λογιστική έκθεση στην οποία αναφέρεται με συνολικό τρόπο ο ενάγων στο σημείο 71 του δικογράφου της αγωγής, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 99 ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να ερευνά και να εξακριβώνει, στα συνημμένα στην προσφυγή-αγωγή έγγραφα, τους ισχυρισμούς που θα μπορούσε να θεωρήσει ότι αποτελούν τη βάση της αγωγής. Αυτό ισχύει έτι περισσότερο όταν ένα παράρτημα συνδέεται με φάκελο που περιέχει πλείονα έγγραφα τα οποία αφορούν ένα θέμα ή ένα πρόσωπο και περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό σελίδων. Σε τέτοια περίπτωση, ελλείψει ακριβούς παραπομπής, από τον διάδικο που τα κοινοποιεί, στα στοιχεία και στα αποσπάσματα των εν λόγω παραρτημάτων τα οποία επιθυμεί να αναδείξει για να αποδείξει το βάσιμο της επιχειρηματολογίας του, λαμβανομένης υπόψη της προμνησθείσας νομολογίας, η αποδεικτική και διευκρινιστική αξία τέτοιων παραρτημάτων μειώνεται σημαντικά.
- 144 Είναι πρόδηλο ότι αυτό συμβαίνει, εν προκειμένω, όσον αφορά το παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής, το οποίο συνίσταται, κατά τον χαρακτηρισμό του ενάγοντος, σε «[α]ντίγραφα εγγράφων που αφορούν την εταιρία CODEFA», τα οποία παρατίθενται στις σελίδες 41 έως 154 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής, ήτοι σύνολο 114 σελίδων. Ελλείψει ακριβούς παραπομπής, στο δικόγραφο της αγωγής, στα στοιχεία που περιέχονται σε αυτές τις 114 σελίδες του παραρτήματος Α.5, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο ενάγων δεν απέδειξε το βάσιμο της σχετικής επιχειρηματολογίας του εν προκειμένω.
- 145 Όσον αφορά τη γενική παραπομπή που γίνεται από σημείο 71 του δικογράφου της αγωγής στη λογιστική έκθεση προκειμένου να αποδειχθεί το υποστατό της ζημίας του ενάγοντος, ιδίως ως προς τις συμμετοχές που κατείχε στην Codefa, πρέπει, εκ νέου, να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας και της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη

σκέψη 99 ανωτέρω, αυτή η γενική παραπομπή στην εν λόγω έκθεση, η οποία παρατίθεται στις σελίδες 277 έως 290 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής, δεν μπορεί να αντισταθμίσει την έλλειψη ουσιωδών στοιχείων νομικής επιχειρηματολογίας τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της αγωγής.

- 146 Κατά τρίτον, όσον αφορά το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας του ενάγοντος που σχετίζεται με την Codefa, ο ενάγων υποστηρίζει ότι, κατόπιν της εκδόσεως των επίδικων πράξεων εις βάρος του ιδίου και της Fulmen, η Codefa αντιμετώπισε δυσχέρειες, με αποτέλεσμα ο ενάγων να μην μπορέσει να εξασφαλίσει την αποπληρωμή των δανείων που της είχε χορηγήσει, ύψους 220 000 ευρώ, και να μην ανακτήσει την επένδυση που πραγματοποίησε στην εταιρία αυτή, υπό μορφή αγοράς μετοχών, το 2009. Λόγω των δυσχερειών αυτών, ο ενάγων διατείνεται ότι, τον Οκτώβριο του 2010, η τράπεζα Société Générale έκλεισε τον λογαριασμό της Codefa και ακύρωσε τη διευκόλυνση υπερανάληψης που της είχε χορηγήσει. Επιπλέον η Codefa δεν μπόρεσε να ανοίξει λογαριασμό σε άλλο τραπεζικό ίδρυμα. Τέλος, λόγω των κυρώσεων που επιβλήθηκαν στον ενάγοντα και στη Fulmen, η Codefa δεν μπόρεσε να λάβει την ενίσχυση που χορηγεί το γαλλικό κράτος στις προβληματικές επιχειρήσεις, καίτοι ήταν επιλέξιμη για αυτήν. Ελλείψει οικονομικής συνδρομής που θα μπορούσε να της παράσχει ένας μέτοχος, οι οικονομικές δυσχέρειες που αντιμετώπισε η Codefa οδήγησαν, κατά τον ενάγοντα, στην εκκαθάρισή της το 2012.
- 147 Πρώτον, όσον αφορά τα δύο δάνεια συνολικού ύψους 220 000 ευρώ τα οποία διατείνεται ότι χορήγησε ο ενάγων στην Codefa διαπιστώνεται, κυρίως, ότι, στην υποσημείωση στο σημείο 72 του δικογράφου της αγωγής ο ενάγων απλώς παραπέμπει, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, στο παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής. Επομένως, ο ενάγων δεν απέδειξε την ύπαρξη των δύο αυτών δανείων και, ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, τα σχετικά επιχειρήματα που προβλήθηκαν από αυτόν είναι απαράδεκτα.
- 148 Επαλλήλως, έστω και αν ήθελε υποτεθεί ότι η παραπομπή αυτή αρκεί, εν προκειμένω, ώστε το Γενικό Δικαστήριο να μπορεί να διερευνήσει στο παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής αν κάποιο έγγραφο αποδεικνύει την ύπαρξη των επίμαχων δανείων, θα έπρεπε, τουλάχιστον, να ληφθούν υπόψη τα δύο έγγραφα που παρατίθενται στις σελίδες 43 και 44, αφενός, και στις σελίδες 45 και 46, αφετέρου, του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής. Πρόκειται για δύο συμβάσεις δανείου συναφθείσες μεταξύ της Codefa, ως δανειολήπτη, και του ενάγοντος, ως δανειστή, για ποσό 70 000 ευρώ και 150 000 ευρώ, αντιστοίχως, ήτοι για συνολικό ποσό 220 000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό που επικαλείται ο ενάγων. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, όπως αναγνώρισε ο ίδιος ο ενάγων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι δύο αυτές συμβάσεις, οι οποίες έχουν συνταχθεί στην αγγλική γλώσσα, δεν φέρουν ούτε μονογραφές ούτε υπογραφές. Υπό τις συνθήκες αυτές, έστω και αν ήθελε υποτεθεί ότι η επιχειρηματολογία που στηρίζεται στα δύο αυτά έγγραφα είναι παραδεκτή, η αντίστοιχη αποδεικτική αξία τους θα είναι ιδιαίτερος περιορισμένη, δεδομένου ότι δεν επιτρέπουν να διαπιστωθεί μετά βεβαιότητας η ύπαρξη του δανείου στο οποίο στηρίζεται ο ενάγων για να ζητήσει αποκατάσταση της επίμαχης ζημίας. Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι, όπως επισήμανε ο ενάγων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από την ανάλυση του παθητικού του ισολογισμού της Codefa (συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις της 30ής Ιουνίου 2011), η οποία παρατίθεται στις σελίδες 80 και 81 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής, προκύπτει ότι υπό την κεφαλίδα «Υπερανάληψεις και τραπεζικές χορηγήσεις», στη γραμμή 455002 «ΜΑΗΜΟΥΔΙΑΝ Féreidoun» αναγράφεται καθαρό ποσό οφειλής ύψους 220 000 ευρώ στις 30 Ιουνίου 2011. Συγκεκριμένα, στο μέτρο που η Codefa εκκαθαρίστηκε έξι και πλέον μήνες μετά την κατάρτιση των συνοπτικών αυτών οικονομικών καταστάσεων, δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί μετά βεβαιότητας ότι τα δάνεια που χορήγησε ο ενάγων στην Codefa δεν αποπληρώθηκαν, εν μέρει ή ακόμη και πλήρως, κατά το μεσοδιάστημα. Επομένως, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη το έγγραφο αυτό το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής, το οποίο ο ενάγων δεν μνημόνευσε ρητώς στο δικόγραφο της αγωγής, εν πάση περιπτώσει, η μνεία αυτή δεν θα παρείχε τη δυνατότητα απόδειξης του υποστατού της προβαλλόμενης ζημίας.

- 149 Δεύτερον, όσον αφορά την απόφαση της τράπεζας Société Générale να κλείσει τους λογαριασμούς της Codefa και να ακυρώσει τη διευκόλυνση υπερανάληψης που της είχε χορηγήσει, διαπιστώνεται, κυρίως, ότι, στην υποσημείωση στο σημείο 73 του δικογράφου της αγωγής, ο ενάγων απλώς παραπέμπει, χωρίς καμία περαιτέρω διευκρίνιση, στο «παράρτημα Α.5, βλ. επιστολή της Société Générale της 2.09.2010». Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 144 ανωτέρω, η παραπομπή αυτή είναι ανεπαρκής δεδομένου ότι πρόκειται για παράρτημα το οποίο περιλαμβάνει πλείονα έγγραφα και αριθμεί συνολικά 114 σελίδες. Επομένως, ο ενάγων δεν απέδειξε την ύπαρξη τέτοιων αποφάσεων της τράπεζας Société Générale και, ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο.
- 150 Επαλλήλως, έστω και αν ήθελε θεωρηθεί ότι, εν προκειμένω, η παραπομπή αυτή είναι επαρκής και ότι, επομένως, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να αναζητήσει στο παράρτημα Α.5 του δικογράφου της αγωγής το έγγραφο που συνιστά την «επιστολή της Société Générale της 2.09.2010», θα διαπιστωνόταν, στην περίπτωση αυτή, ότι το εν λόγω έγγραφο παρατίθεται στην πρώτη σελίδα του παραρτήματος Α.5, ήτοι στη σελίδα 41 του φακέλου των παραρτημάτων του δικογράφου της αγωγής. Επιβάλλεται, όμως, η επισημάνση ότι, όπως αναγνώρισε ο ίδιος ο ενάγων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ουδόλως προκύπτει από το περιεχόμενο της συγκεκριμένης επιστολής της τράπεζας Société Générale ότι το κλείσιμο του λογαριασμού της Codefa καθώς και η ακύρωση της διευκόλυνσης υπερανάληψης ύψους 80 000 ευρώ που της είχε χορηγηθεί είναι συνέπεια της έκδοσης των επίδικων πράξεων.
- 151 Τρίτον, όσον αφορά την άρνηση που φέρεται ότι προέβαλε άλλο τραπεζικό ίδρυμα να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό στο όνομα της Codefa λόγω των επίδικων πράξεων που εκδόθηκαν εις βάρος του ενάγοντος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο ισχυρισμός αυτός, ο οποίος περιέχεται στο δικόγραφο της αγωγής, δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 152 Τέταρτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Codefa δεν μπόρεσε να λάβει την ενίσχυση που χορηγείται συνήθως σε προβληματικές επιχειρήσεις, καίτοι ήταν επιλέξιμη για αυτήν, επιβάλλεται εκ νέου η διαπίστωση ότι η δήλωση αυτή, η οποία περιέχεται στο δικόγραφο της αγωγής, δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 153 Πέμπτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι, λόγω της εκκαθάρισης της Codefa, ο ενάγων δεν μπόρεσε να «ανακτήσει, άμεσα ή έμμεσα, την επένδυση που πραγματοποίησε, υπό μορφή αγοράς μετοχών, το 2009», επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό, το οποίο περιέχεται στο δικόγραφο της αγωγής, δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Ειδικότερα, ο ενάγων δεν διευκρινίζει ούτε το συνολικό ποσό που επένδυσε για την απόκτηση των μετοχών της Codefa ούτε τον αριθμό μεριδίων ή την ονομαστική αξία τους. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 154 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω παρατηρήσεων, διαπιστώνεται ότι, στο μέτρο που τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη του αιτήματος αποκατάστασης της ζημίας από τις απώλειες που αφορούν την Codefa ζημιών είναι εν μέρει απαράδεκτα και εν μέρει αβάσιμα, ο ενάγων δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν το εν λόγω αίτημα. Συνεπώς, το αίτημα αυτό είναι απορριπτέο ως αβάσιμο.
- 155 Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 133 και 154 ανωτέρω, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας του ενάγοντος που σχετίζεται με τις ευρωπαϊκές εταιρίες πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

4) *Επί των νομικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ο ενάγων για τη μερική αποδέσμευση των κεφαλαίων του και την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών*

- 156 Όσον αφορά τα νομικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο ενάγων για να εξασφαλίσει τη μερική αποδέσμευση των κεφαλαίων του και να επιτύχει την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών, ο ενάγων υποστηρίζει ότι δεν του παρασχέθηκε καμία πληροφορία σχετικά με τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθήσει προκειμένου να διαθέτει τα αναγκαία κεφάλαια για την κάλυψη των προσωπικών του εξόδων. Κατόπιν τούτου, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποδέσμευση 1 000 ευρώ μηνιαίως, προσέφυγε στις υπηρεσίες δικηγορικού γραφείου στη Γαλλία, το οποίο του απέστειλε τιμολόγιο για αμοιβή ύψους 8 875 ευρώ. Ομοίως, ανέθεσε σε δικηγορικό γραφείο στο Βέλγιο, αρχικώς, να παρέμβει στις βελγικές αρχές και, εν συνεχεία, μετά την έκδοση της απόφασης της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών του, υπηρεσίες για τις οποίες εκδόθηκε τιμολόγιο για αμοιβή ύψους 8 838 ευρώ. Επομένως, τα επίμαχα νομικά έξοδα ανέρχονταν σε δικηγορικές αμοιβές συνολικού ύψους 17 713 ευρώ.
- 157 Στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, ο ενάγων υπογραμμίζει ότι, δεδομένης της ηλικίας και της προσωπικής κατάστασής του, η συνδρομή ειδικευμένου συμβούλου ήταν αναγκαία για να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματά του ενώπιον των τραπεζών και των δημοσίων αρχών· το γεγονός ότι απαιτήθηκε ένα έτος για να εξασφαλισθεί η αποδέσμευση των αναγκαίων ποσών για τα βασικά έξοδά του αποδεικνύει ότι χρειάστηκε να δοθεί ένας πολύπλοκος και δύσκολος αγώνας· επιπλέον, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει, κατά τον ενάγοντα, ότι η δέσμευση των λογαριασμών του στο Βέλγιο συνδεόταν άμεσα με τις επίδικες πράξεις.
- 158 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί τα επιχειρήματα του ενάγοντος.
- 159 Κατ' ουσίαν, για τη ζημία που υπέστη λόγω των νομικών εξόδων που πραγματοποίησε για να εξασφαλίσει, στη Γαλλία και στο Βέλγιο, μερική αποδέσμευση των κεφαλαίων του κατά την επίδικη περίοδο και εν συνεχεία για να επιτύχει την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών του, ο ενάγων ζητεί αποζημίωση για τις δικηγορικές αμοιβές που κατέβαλε στο πλαίσιο αυτό. Για τον σκοπό αυτό, ο ενάγων προσκομίζει, σε παραρτήματα του δικογράφου της αγωγής, αφενός, την ανταλλαγείσα αλληλογραφία μεταξύ του δικηγορικού γραφείου στη Γαλλία και της γενικής διεύθυνσης του Δημόσιου Ταμείου (Γαλλία) και την ανταλλαγείσα αλληλογραφία μεταξύ του δικηγορικού γραφείου στο Βέλγιο και της εισαγγελίας Βρυξελλών και, αφετέρου, δύο τιμολόγια παροχής υπηρεσιών τα οποία εξέδωσαν αντιστοίχως τα δικηγορικά αυτά γραφεία. Πρέπει να θεωρηθεί ότι ως «επίδικο διάστημα» ο ενάγων εννοεί το διάστημα από την πρώτη εγγραφή του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους στις 26 Ιουλίου 2010 (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω) έως τη διαγραφή του ονόματός του από αυτούς στις 19 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. σκέψη 22 ανωτέρω) (στο εξής: επίδικο διάστημα).
- 160 Επισημαίνεται, επ' αυτού, ότι, όσον αφορά την απόδειξη του υποστατού της ζημίας, η οποία βαρύνει τον ενάγοντα, βάσει της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 86 ανωτέρω, χωρίς να συντρέχει λόγος να εξεταστεί αν, στο πλαίσιο των επίμαχων εν προκειμένω εθνικών διαδικασιών, ο ενάγων ήταν υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες δικηγόρου, ο ενάγων περιορίζεται στο να προσκομίσει δύο τιμολόγια, εκδοθέντα από τους δικηγόρους του, τα οποία εστάλησαν στον ίδιο προσωπικά, για συνολικό ποσό ύψους 17 713 ευρώ. Αντιθέτως, ο ενάγων δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι τα δύο αυτά τιμολόγια όχι μόνο πληρώθηκαν όντως, αλλά κυρίως, δεδομένου ότι ζητεί την επιστροφή των σχετικών ποσών ως ζημιών, ότι πληρώθηκαν με δικά του χρήματα.
- 161 Υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι πρόδηλο ότι ο ενάγων δεν προσκόμισε πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη και την έκταση της προβαλλόμενης ζημίας όσον αφορά τα δικηγορικά έξοδα τα οποία αποφάσισε να πραγματοποιήσει για υπηρεσίες παροχής συνδρομής ενώπιον των γαλλικών και βελγικών εθνικών αρχών. Συγκεκριμένα, είναι πρόδηλο ότι ο ενάγων δεν μπόρεσε να αποδείξει ότι η ζημία που υπέστη λόγω των νομικών εξόδων που υποστηρίζει ότι πραγματοποίησε στη Γαλλία και στο

Βέλγιο, της οποίας την αποκατάσταση ζητεί, ήταν πραγματική και βέβαιη. Ως εκ τούτου, το αίτημα αποζημίωσης των δικηγορικών εξόδων που πραγματοποίησε ο ενάγων στη Γαλλία και στο Βέλγιο πρέπει να απορριφθεί (πρβλ. διάταξη της 7ης Φεβρουαρίου 2018, ΑΕΙΜ και Kazenas κατά Επιτροπής, T-436/16, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2018:78, σκέψεις 46 και 47).

- 162 Λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 107, 116, 155 και 161 ανωτέρω, το αίτημα αποκατάστασης της υλικής ζημίας που ο ενάγων υποστηρίζει ότι υπέστη πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμο, και εν μέρει ως αβάσιμο.

β) Επί του υποστατού της ηθικής βλάβης και επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας

- 163 Ο ενάγων διατείνεται ότι η έκδοση των επίδικων πράξεων και η διατήρηση της εγγραφής του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους προξένησαν σε αυτόν δύο είδη ηθικής βλάβης, ήτοι, αφενός, προσβολή της τιμής και της υπόληψής του, για την οποία αξιώνει ποσό 100 000 ευρώ, και, αφετέρου, επακόλουθη οδύνη λόγω τόσο των δυσχερειών στην καθημερινή ζωή του όσο και της προσβολής της υγείας του, για τις οποίες αξιώνει ποσό 500 000 ευρώ.
- 164 Με την απάντηση στο ερώτημα που τέθηκε στο πλαίσιο του δεύτερου μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας όσον αφορά τις συνέπειες της απόφασης της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, ΕΥ:C:2017:402), στην υπό κρίση υπόθεση, ο ενάγων εκτιμά ότι, εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των επιβαρυντικών περιστάσεων οι οποίες αντλούνται, ειδικότερα, από την κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του Συμβουλίου, η πλήρης αποκατάσταση της ηθικής βλάβης του επιβάλλει την επιδίκαση ποσού υψηλότερου εκείνου που επιδικάστηκε στην ως άνω απόφαση.
- 165 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, θεωρεί ότι το αίτημα αποκατάστασης της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης πρέπει να απορριφθεί.

1) Επί της προσβολής της τιμής και της υπόληψης

- 166 Ο ενάγων διατείνεται ότι η προσβολή της τιμής και της υπόληψής του λόγω της έκδοσης και της δημοσίευσης των επίδικων πράξεων του προξένησαν ηθική βλάβη, διακριτή της υλικής ζημίας η οποία προκλήθηκε από τη διατάραξη των προσωπικών σχέσεών του με τρίτους.
- 167 Υποστηρίζει περαιτέρω ότι η εκ των υστέρων ακύρωση των επίδικων πράξεων δεν θα καταστήσει εφικτή την πλήρη επανόρθωση της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη λόγω της εν λόγω προσβολής της τιμής και της υπόληψής του, η οποία παρατάθηκε και επιτάθηκε λόγω του ότι το Συμβούλιο εξάντλησε όλα τα διαθέσιμα ένδικα μέσα. Κατά τον ενάγοντα, το Συμβούλιο προέβαλε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας ότι υπήρχαν εμπιστευτικά στοιχεία που δικαιολογούσαν την έκδοση των επίδικων πράξεων, χωρίς όμως να αποδειχθεί ποτέ η ύπαρξη των στοιχείων αυτών. Παρά τις βάσιμες διαμαρτυρίες του ενάγοντος, το Συμβούλιο αποφάσισε, χωρίς κανένα αποδεικτικό στοιχείο και χωρίς να προβεί σε καμία επαλήθευση, να διατηρήσει το όνομα του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους επί σχεδόν τριάμισι έτη, από τις 26 Ιουλίου 2010 έως τις 19 Δεκεμβρίου 2013.
- 168 Κατά τον ενάγοντα, η εγγραφή του ονόματός του στους επίδικους καταλόγους προσέλαβε κάποια δημοσιότητα, ιδίως λόγω της χρήσης των μέσων ενημέρωσης από το Συμβούλιο, και τούτο τόσο στους ιρανικούς επιχειρηματικούς κύκλους όσο και στην Ευρώπη, κάτι το οποίο έθιξε έτι περαιτέρω την υπόληψή του.
- 169 Απαντώντας στα επιχειρήματα του Συμβουλίου, ο ενάγων προβάλλει ότι, στην απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (T-384/11, ΕΥ:Τ:2014:986), το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτό ότι ηθική βλάβη μπορεί να προκύψει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από περιοριστικά μέτρα, χωρίς να προβεί σε διάκριση μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων· οι

εκπομπές του BBC και το ρεπορτάζ του γαλλικού τηλεοπτικού καναλιού TF1 που μεταδόθηκε στις 6 Ιουλίου 2014, τα οποία μνημονεύει ο ενάγων, αποδεικνύουν την έκταση της δημοσιότητας που έλαβε η υπόθεσή του και υποδεικνύουν το δίκαιο μέτρο της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω του στιγματισμού του από το Συμβούλιο στη Γαλλία ειδικότερα και στη Δύση γενικότερα.

- 170 Όσον αφορά την προσβολή της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί την ορθότητα της επιχειρηματολογίας του ενάγοντος.
- 171 Πρώτον, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, όσον αφορά την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης, η προσβολή της υπόληψης φυσικού προσώπου πρέπει να διακρίνεται από την προσβολή της φήμης εταιρίας που ασκεί εμπορική δραστηριότητα. Επομένως, η υπό κρίση περίπτωση θα πρέπει να συγκριθεί ειδικότερα με εκείνη της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), και όχι με εκείνη της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986). Συνεπώς, κατά το Συμβούλιο, η ακύρωση των επίδικων πράξεων που εκδόθηκαν εις βάρος του ενάγοντος, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, συνιστά επαρκή μορφή αποκατάστασης της προσβολής της υπόληψής του.
- 172 Δεύτερον, ο ενάγων δεν προσκόμισε κανένα από στοιχείο το οποίο να αποδεικνύει την προσβολή της προσωπικής υπόληψης ή της τιμής του ή, με άλλα λόγια, τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της προβαλλόμενης ζημίας.
- 173 Κατά πρώτον, πρέπει να εξεταστεί εξ αρχής το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι η προσβολή της υπόληψης φυσικού προσώπου θα πρέπει να διακρίνεται, ως προς την αποκατάσταση ηθικής βλάβης, από την προσβολή της φήμης εταιρίας που ασκεί εμπορική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, κατά το Συμβούλιο, η υπό κρίση περίπτωση μπορεί να συγκριθεί, μεταξύ άλλων, με εκείνη των υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), και της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου (T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86), και όχι με εκείνη επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986), καθόσον η ακύρωση των επίδικων πράξεων που εκδόθηκαν εις βάρος του ενάγοντος, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, συνιστούν επαρκή μορφή αποκατάστασης της προσβολής της υπόληψής του. Εν αντιθέσει προς ό,τι συμβαίνει στην περίπτωση εμπορικής εταιρίας, στην οποία η προσβολή της φήμης έχει οικονομικές συνέπειες και μπορεί να αποτιμηθεί χρηματικά, η εφαρμογή της ίδιας αρχής σε φυσικό πρόσωπο είναι δυσχερής.
- 174 Το επιχείρημα αυτό του Συμβουλίου, κατά το οποίο το Δικαστήριο καθιέρωσε, σε σχέση με την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης όσον αφορά την αποκατάσταση ηθικής βλάβης λόγω προσβολής της υπόληψης, διάκριση μεταξύ φυσικού και νομικού προσώπου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι, στη σκέψη 72 της απόφασης της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), το Δικαστήριο αποφάνθηκε μόνο ότι η αναγνώριση του παράνομου χαρακτήρα της επίμαχης στην υπόθεση εκείνη πράξης, της οποίας η φύση και το αντικείμενο ήταν παρόμοια με τη φύση και το αντικείμενο των επίδικων πράξεων, μπορούσε να αποκαταστήσει τα πράγματα στην προτέρα κατάσταση για τον ενάγοντα, φυσικό πρόσωπο, στην υπόθεση εκείνη ή να αποτελέσει ένα είδος ικανοποίησης της ηθικής βλάβης που του προκάλεσε η πράξη αυτή και να δικαιολογήσει, συνεπώς, τη διατήρηση του εννόμου συμφέροντός του. Από την προμνησθείσα σκέψη της απόφασης προκύπτει ότι το Δικαστήριο έκρινε απλώς, στην υπόθεση εκείνη, ότι η αναγνώριση του παράνομου χαρακτήρα της επίμαχης πράξης μπορούσε να δικαιολογήσει τη διατήρηση του εννόμου συμφέροντος του ενάγοντος, καίτοι το όνομά του είχε διαγραφεί από τον επίδικο στην εν λόγω υπόθεση κατάλογο.
- 175 Επομένως, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, το Συμβούλιο, το Δικαστήριο, στην απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), δεν έλαβε θέση επί του ζητήματος αν η διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα

αρκούσε για την πλήρη αποκατάσταση των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση για τον ενάγοντα στην υπόθεση εκείνη ή αν συνιστούσε ένα είδος πλήρους ικανοποίησης της ηθικής βλάβης που αυτός υπέστη. Κατά τα λοιπά, επιβάλλεται η επισήμανση ότι στη σκέψη 49 της απόφασης της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serahan* κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, καίτοι στην απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, *Abdulrahim* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), έκρινε ότι η ακύρωση παράνομων περιοριστικών μέτρων δύναται να αποτελέσει μορφή ικανοποίησης για την προξενθείσα ηθική βλάβη, τούτο δεν σημαίνει ότι αυτή η μορφή αποκατάστασης αρκεί οπωσδήποτε, σε όλες τις περιπτώσεις, για να διασφαλισθεί η πλήρης αποκατάσταση της βλάβης αυτής.

- 176 Ομοίως, επισημαίνεται ότι στην ίδια σκέψη 72 της απόφασης της 28ης Μαΐου 2013, *Abdulrahim* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), το Δικαστήριο δεν περιόρισε τις συνέπειες των διαπιστώσεων του μόνο στα φυσικά πρόσωπα. Συναφώς, υπενθυμίζεται, εξάλλου, ότι, στη σκέψη 70 της ίδιας απόφασης, το Δικαστήριο επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι τα σχετικά περιοριστικά μέτρα είχαν σοβαρές επιπτώσεις και επηρέαζαν σημαντικά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων που αφορούσαν. Τα εν λόγω μέτρα είχαν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν (ΕΕ 2002, L 139, σ. 9). Επομένως, ο κανονισμός αυτός μπορούσε να αφορά τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και νομικές οντότητες.
- 177 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το Συμβούλιο σφάλει όταν υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η προσβολή της υπόληψης φυσικού προσώπου θα πρέπει να διακρίνεται, ως προς την αποκατάσταση της ζημίας, από την προσβολή της φήμης εταιρίας που ασκεί εμπορική δραστηριότητα.
- 178 Κατά δεύτερον, όσον αφορά εν προκειμένω το αίτημα αποκατάστασης της προβαλλόμενης από τον ενάγοντα ηθικής βλάβης λόγω της προσβολής της τιμής και της υπόληψής του, επισημαίνεται ότι τα επίδικα μέτρα έχουν σοβαρές επιπτώσεις και επηρεάζουν σημαντικά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων που αφορούν (πρβλ. απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, *Abdulrahim* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-239/12 P, EU:C:2013:331, σκέψη 70). Συναφώς, όταν επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα εις βάρος οντότητας λόγω της στήριξης που φέρεται να παρέσχε στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, η οντότητα αυτή συσχετίζεται δημοσίως προς συμπεριφορά η οποία εκλαμβάνεται ως σοβαρή απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, με αποτέλεσμα να προκαλείται απαξία και δυσπιστία έναντί της, γεγονός το οποίο έχει αντίκτυπο στη φήμη της και, συνεπώς, της προξενεί ηθική βλάβη (απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serahan* κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 80).
- 179 Αφενός, η απαξία και η δυσπιστία που συνεπάγονται τα περιοριστικά μέτρα όπως τα επίμαχα αφορούν τη βούλησή της να εμπλακεί σε δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται επιλήψιμες από τη διεθνή κοινότητα. Επομένως, η οικεία οντότητα επηρεάζεται πέραν της σφαίρας των τρεχόντων οικονομικών και χρηματοοικονομικών συμφερόντων της (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 82).
- 180 Αφετέρου, η εν λόγω προσβολή είναι ακόμη μεγαλύτερη καθόσον προκύπτει όχι από την έκφραση προσωπικής γνώμης αλλά από τη λήψη επίσημης θέσεως θεσμικού οργάνου της Ένωσης, η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και συνοδεύεται από δεσμευτικές έννομες συνέπειες (απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 83).

- 181 Κατόπιν των προεκτεθέντων, κρίνεται ότι, εν προκειμένω, η έκδοση των επίδικων πράξεων και η διατήρηση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους του προξένησαν ηθική βλάβη, διακριτή της υλικής ζημίας η οποία οφείλεται στη διατάραξη των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων του. Κατά συνέπεια, πρέπει να του αναγνωριστεί το δικαίωμα ικανοποίησης της βλάβης αυτής (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serapan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 85).
- 182 Όσον αφορά το υποστατό της ηθικής βλάβης, υπενθυμίζεται ότι ειδικότερα στην περίπτωση τέτοιας βλάβης, μολονότι η προσκόμιση ή η πρόταση αποδείξεων δεν θεωρείται κατ' ανάγκην προϋπόθεση για την αναγνώρισή της, εντούτοις στον ενάγοντα εναπόκειται να αποδείξει ότι η προσαπτόμενη στο οικείο θεσμικό όργανο συμπεριφορά μπορούσε να του προκαλέσει τέτοια ζημία (βλ. απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2014, *Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-297/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:888, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ. επίσης απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1999, *BAI κατά Επιτροπής*, T-230/95, EU:T:1999:11, σκέψη 39).
- 183 Περαιτέρω, καίτοι στην απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, *Abdulrahim* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, EU:C:2013:331), το Δικαστήριο έκρινε ότι η ακύρωση παράνομων περιοριστικών μέτρων μπορεί να αποτελέσει μορφή ικανοποίησης για την προκληθείσα ηθική βλάβη, τούτο δεν σημαίνει ότι αυτή η μορφή αποκατάστασης αρκεί οπωσδήποτε σε όλες τις περιπτώσεις για να διασφαλισθεί η πλήρης ικανοποίηση για την ηθική βλάβη, δεδομένου ότι κάθε σχετική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται κατόπιν εκτίμησης των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serapan* κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 49).
- 184 Εν προκειμένω, ασφαλώς η ακύρωση των επίδικων πράξεων με την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Ma Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), με την οποία διαπιστώθηκε ότι η σύνδεση του ενάγοντος με τη διάδοση των πυρηνικών όπλων είναι αδικαιολόγητη και, επομένως, παράνομη, μπορεί να συνιστά ένα είδος ικανοποίησης για την ηθική βλάβη που αυτός υπέστη και της οποίας την αποκατάσταση ζητεί στην υπό κρίση υπόθεση. Εντούτοις, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, η ακύρωση αυτή δεν μπορεί να συνιστά πλήρη αποκατάσταση της εν λόγω βλάβης.
- 185 Συγκεκριμένα, όπως συνάγεται από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 178 ανωτέρω, η έκδοση των επίδικων πράξεων και, συναφώς, η μομφή περί εμπλοκής του ενάγοντος στη διάδοση των πυρηνικών όπλων επηρέασαν τη φήμη του και, επομένως, τη συμπεριφορά τρίτων οντοτήτων έναντι αυτού (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serapan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 88).
- 186 Πάντως, τα αποτελέσματα αυτά τα οποία διήρκεσαν σχεδόν τριάμισι έτη και στα οποία αποδίδεται η ηθική βλάβη που υπέστη ο ενάγων δεν μπορούν να αντισταθμιστούν πλήρως από τη διαπίστωση, εν προκειμένω, εκ των υστέρων, του παράνομου χαρακτήρα των επίδικων πράξεων, τούτο δε για τους ακόλουθους λόγους.
- 187 Πρώτον, η λήψη των περιοριστικών μέτρων εις βάρος οντότητας προσελκύει περισσότερη προσοχή και προκαλεί περισσότερες αντιδράσεις, ιδίως εκτός της Ένωσης, από ό,τι η μεταγενέστερη ακύρωσή τους (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serapan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 88).
- 188 Δεύτερον, η μομφή που έκανε δεκτή το Συμβούλιο εις βάρος του ενάγοντος είναι ιδιαίτερος βαριά, καθόσον τη συσχετίζει με τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, ήτοι δραστηριότητα η οποία συνιστά, κατά το Συμβούλιο, κίνδυνο για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serapan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 89).

- 189 Τρίτον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 21 ανωτέρω, η μομφή αυτή δεν στηρίχθηκε σε κανένα σχετικό πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 90).
- 190 Τέταρτον, και εν πάση περιπτώσει, καίτοι η εγγραφή του ονόματος του ενάγοντος, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα, θα μπορούσε να είχε απαλειφθεί οποτεδήποτε από το Συμβούλιο, ή τουλάχιστον θα μπορούσε να είχε τροποποιηθεί ή συμπληρωθεί, προκειμένου να θεραπευθούν τυχόν παρανομίες που τον έπλητταν, διατηρήθηκε επί σχεδόν τριάμισι έτη, παρά τις διαμαρτυρίες του ενάγοντος, ιδίως όσον αφορά την έλλειψη αποδείξεων για την εις βάρος του μομφή. Συναφώς, η δικογραφία δεν περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι το Συμβούλιο επαλήθευσε, οποτεδήποτε ή για οποιονδήποτε λόγο, με δική του πρωτοβουλία ή αποκρινόμενο στις διαμαρτυρίες του ενάγοντος, το βάσιμο της ως άνω μομφής, προκειμένου να περιορίσει τις εξ αυτής απορρέουσες αρνητικές συνέπειες για τον ενάγοντα (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 91).
- 191 Μια τέτοια επαλήθευση θα ήταν, ωστόσο, ιδιαίτερα δικαιολογημένη εν προκειμένω, μετά την έκδοση της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της διαπιστωθείσας παρανομίας, βάσει πάγιας νομολογίας. Συγκεκριμένα, έστω και αν η απόφαση αυτή αποτέλεσε, τουλάχιστον εν μέρει, αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων, δεν παρήγαγε κανένα τέτοιο αποτέλεσμα όσον αφορά το χρονικό διάστημα μετά την έκδοσή της, διάρκειας περίπου ενός έτους και εννέα μηνών, κατά το οποίο η εγγραφή του ονόματος του ενάγοντος διατηρήθηκε ως είχε στους επίδικους καταλόγους.
- 192 Χωρίς να τίθεται ουδόλως υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα του ενδιαφερόμενου θεσμικού οργάνου να ασκήσει αναίρεση κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου με την οποία περατώθηκε η δίκη, ούτε η αναστολή των επιπτώσεων τέτοιας απόφασης, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να θεωρηθεί ότι, σε μια Ένωση δικαίου, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της παράνομης συμπεριφοράς που διαπιστώνει το Γενικό Δικαστήριο, το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο οφείλει να επαληθεύσει, έστω παραλλήλως με την άσκηση αναίρεσης, τις εκτιμήσεις που οδήγησαν στην εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου μομφή. Σκοπός της απαίτησης αυτής δεν είναι να υποχρεώσει το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο να εκτελέσει ήδη από το στάδιο αυτό την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, αλλά, όπως προκύπτει από τη σκέψη 91 της απόφασης της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου (T-384/11, EU:T:2014:986), να επαληθεύσει αν, λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων του Γενικού Δικαστηρίου, οι προσβαλλόμενες πράξεις μπορούν, ή και, ενδεχομένως, επιβάλλεται να ανακληθούν, να αντικατασταθούν ή να τροποποιηθούν προκειμένου να περιοριστούν οι εξ αυτών απορρέουσες αρνητικές συνέπειες.
- 193 Συγκεκριμένα, η ηθική βλάβη που προκλήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο, ήτοι με τη διατήρηση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους μετά την έκδοση της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), όπως ρητώς καταγγέλλει ο ενάγων στο δικόγραφο της αγωγής, διακρίνεται από τη βλάβη που προκλήθηκε πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής. Ειδικότερα, στην εν λόγω απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε επισήμως, όπως υποστήριξε ο ενάγων, τον παράνομο χαρακτήρα της εγγραφής του, λαμβανομένης υπόψη πάγιας νομολογίας, λόγω της έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων προς στήριξη των εις βάρος του μομφών.
- 194 Επομένως, εν προκειμένω, το Συμβούλιο μπορούσε να είχε εξετάσει υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων και των συμπερασμάτων που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, *Fulmen* και *Mahmoudian* κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), αν η διατήρηση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος ως είχε στους επίδικους καταλόγους, ήτοι χωρίς κανένα

αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη της εις βάρος του μομφής, ήταν δικαιολογημένη, χωρίς κίνδυνο περαιτέρω επιδείνωσης της ζημίας που είχε ήδη υποστεί, κατά την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης.

- 195 Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775). Συγκεκριμένα, στην εν λόγω απόφαση το Δικαστήριο, δεδομένου ότι εξέτασε μόνο και απέρριψε την αναίρεση που άσκησε το Συμβούλιο κατά της απόφασης ακύρωσης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), δεν αποφάνθηκε επί του αιτήματος αποκατάστασης της ηθικής βλάβης που προκάλεσε η διατήρηση του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης.
- 196 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθεισών παρατηρήσεων και, εν πάση περιπτώσει, εκείνων που εκτίθενται στις σκέψεις 190 έως 195 ανωτέρω, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η ακύρωση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος με την απόφαση της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), δεν αποτέλεσε πλήρη αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων.
- 197 Κατά τρίτον, πρέπει να εξεταστεί αν, όπως διατείνεται ο ενάγων, ορισμένοι πρόσθετοι παράγοντες ενδέχεται να συνέβαλαν στην επιδείνωση της ηθικής βλάβης που υπέστη και, επομένως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αποτίμηση της αποκατάστασης της βλάβης που υπέστη.
- 198 Καταρχάς, όσον αφορά την προβαλλόμενη επιμήκυνση και επιδείνωση της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων, επειδή το Συμβούλιο, αφενός, εξάντλησε τα ένδικα μέσα τα οποία είχε στη διάθεσή του δυνάμει της Συνθήκης ΛΕΕ, ειδικότερα ασκώντας αναίρεση κατά της απόφασης της 21ης Μαρτίου 2012, Fulmen και Mahmoudian κατά Συμβουλίου (T-439/10 και T-440/10, EU:T:2012:142), και, αφετέρου, προέβαλε, για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου, ορισμένους λόγους ή ορισμένα επιχειρήματα προς στήριξη της εν λόγω αναίρεσης, μεταξύ άλλων μνημονεύοντας, χωρίς εντούτοις να τα κοινοποιήσει, εμπιστευτικά στοιχεία τα οποία υποστήριζαν τις επίδικες πράξεις, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, με τον ίδιο τρόπο και για τους ίδιους λόγους για τους οποίους κρίθηκε στις σκέψεις 70 έως 76 ανωτέρω ότι τέτοιες περιστάσεις δεν μπορούν να συνιστούν παράγοντα επιβαρυντικό της παρανομίας που διέπραξε το Συμβούλιο, δεν μπορούν επίσης, καταρχήν, να προκαλέσουν οποιαδήποτε ηθική βλάβη ικανή να θεμελιώσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.
- 199 Εν συνεχεία, όσον αφορά τη μετάδοση του ρεπορτάζ της εκπομπής «sept à huit», από το γαλλικό τηλεοπτικό κανάλι TF1, η εκπομπή αυτή, η οποία είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο, όχι μόνο δεν συνιστά, όπως διατείνεται ο ενάγων, λόγω του περιεχομένου της, επιδείνωση της ηθικής βλάβης την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη, αλλά ήταν αφιερωμένη αποκλειστικά στις συνέπειες των επίδικων πράξεων για τη Fulmen και όχι για τον ενάγοντα. Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η εκπομπή αυτή αφορούσε και τα συμφέροντα του ενάγοντος, από αυτήν προκύπτει ότι μπορεί να συνέβαλε στην αποκατάσταση της υπόληψής του. Συγκεκριμένα, η εκπομπή διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, τη δημοσιοποίηση της ακύρωσης των επίδικων πράξεων από τον δικαστή της Ένωσης. Πάντως, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερα σοβαρής μορφής που διατύπωσε το Συμβούλιο εις βάρος του ενάγοντος, η μετάδοση της εκπομπής αυτής δεν μπορεί να θεωρηθεί, όπως υποστηρίζει το Συμβούλιο, ικανή να αντισταθμίσει τις αρνητικές συνέπειες των επίδικων μέτρων στη φήμη του ενάγοντος.
- 200 Τέλος, όσον αφορά τη μετάδοση από το BBC φωτογραφίας του ενάγοντος και, στις 24 Μαΐου 2011, εκπομπής στην οποία παρενέβη, κατά τον ενάγοντα, η εκπρόσωπος Τύπου του Συμβουλίου και δήλωσε, σχετικά με πλείονα φυσικά πρόσωπα εις βάρος των οποίων είχε επιβάλει κυρώσεις το Συμβούλιο, ότι «αποδείχθηκε τελικώς ότι όλες οι αποφάσεις που έλαβε η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν ορθές», πέραν του γεγονότος ότι ο ενάγων δεν παρέχει στο δικόγραφο της αγωγής καμία ένδειξη βάσει της οποίας το Γενικό Δικαστήριο θα μπορούσε να διαπιστώσει την ύπαρξη και το περιεχόμενο

των εκπομπών αυτών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι εν λόγω εκπομπές και τα όσα ελέχθησαν, κατά το Συμβούλιο, από την εκπρόσωπο Τύπου της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και όχι του Συμβουλίου, δεν είναι δυνατόν να επιδείνωσαν τη ζημία που προξένησαν στον ενάγοντα οι επίδικες πράξεις. Συγκεκριμένα, καίτοι οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν ενώ το Γενικό Δικαστήριο είχε επιληφθεί προσφυγής με αίτημα την ακύρωση των επίδικων πράξεων, οι δηλώσεις αυτές, όπως μεταφέρονται από τον ενάγοντα στο δικόγραφο της αγωγής, αποτυπώνουν απλώς την πεποίθηση του ομιλούντος, υπαλλήλου θεσμικού οργάνου της Ένωσης, όσον αφορά τη νομιμότητα των αποφάσεων που εξέδωσε το εν λόγω θεσμικό όργανο έναντι «ορισμένων φυσικών προσώπων εις βάρος των οποίων το Συμβούλιο επέβαλε κυρώσεις». Επομένως, πέραν του γεγονότος ότι κάθε διάδικος σε υπόθεση η οποία εκκρεμεί ενώπιον δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης δικαιούται να εκφράσει ελεύθερα την πεποίθησή του για την ορθότητα της θέσης του, διαπιστώνεται ότι, εν πάση περιπτώσει, τέτοιες δηλώσεις δεν στόχευαν ατομικά τον ενάγοντα.

201 Λαμβανομένων υπόψη όλων των προεκτεθέντων, το αίτημα αποκατάστασης της ηθικής βλάβης λόγω προσβολής της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος πρέπει να γίνει δεκτό. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο, αποτιμώντας την ηθική βλάβη που υπέστη ο ενάγων *ex aequo et bono*, θεωρεί ότι η επιδίκαση ποσού 50 000 ευρώ αποτελεί εύλογη χρηματική ικανοποίηση.

2) Επί της ζημίας που σχετίζεται με τις δυσχέρειες στην καθημερινή ζωή του ενάγοντος και τη βλάβη της υγείας του

202 Ο ενάγων αποτιμά τη ζημία που προκλήθηκε από την οδύνη που υπέστη λόγω δυσκολιών στην καθημερινή ζωή του και λόγω βλάβης της υγείας του σε 500 000 ευρώ.

203 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, εκτιμά ότι τα στοιχεία που παρέσχε ο ενάγων δεν είναι επαρκή ώστε να δικαιολογήσουν την αποζημίωση ηθικής βλάβης με την επιδίκαση ποσού 500 000 ευρώ.

ι) Επί της ζημίας που σχετίζεται με την οδύνη που υπέστη ο ενάγων λόγω δυσχερειών στην καθημερινή του ζωή

204 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι, κατόπιν της εκδόσεως των επίδικων πράξεων, δεδομένου ότι τα κεφάλαια που κατείχε εντός της Ένωσης δεσμεύθηκαν, βρέθηκε σε πολύ δύσκολη οικονομική και προσωπική κατάσταση, στερούμενος τη δυνατότητα όχι μόνο να διατηρήσει τον τρόπο ζωής του, αλλά και να καλύψει τις βασικές ανάγκες του ίδιου ή και των οικείων του, όπως, μεταξύ άλλων, την πληρωμή ιατρικών εξόδων, την αντικατάσταση του κινητού τηλεφώνου του, την πληρωμή της ασφάλειας της κατοικίας του. Υποστηρίζει ότι, μόλις από τον Ιανουάριο του 2012, ήτοι 18 μήνες μετά την έκδοση των πρώτων επίδικων πράξεων, του χορηγήθηκε ποσό 1 000 ευρώ μηνιαίως για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών του. Επομένως, για ένα και πλέον έτος χρειάστηκε να ζει με δάνεια που του χορήγησαν πρόσωπα του περιβάλλοντός του.

205 Όσον αφορά τις δαπάνες του, ο ενάγων υπενθυμίζει ότι ήταν υποχρεωμένος να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή αιτιολογημένη αίτηση προκειμένου να λαμβάνει το αναγκαίο ποσό. Δεδομένου ότι η άδεια για την πληρωμή των φόρων, των ασφαλειών και των τελών του χορηγήθηκε μόλις στις 25 Μαρτίου 2011, ανέκυψαν σημαντικές καθυστερήσεις πληρωμών, πρόστιμα και πολλά προβλήματα διοικητικής φύσεως. Ο ενάγων προσθέτει ότι κάθε πληρωμή απαιτούσε την κατάθεση του τιμολογίου και την ειδική άδεια της τράπεζας ή της αρμόδιας διοικητικής αρχής ή την πληρωμή σε μετρητά, και τούτο συνεπαγόταν για αυτόν μεγάλα προβλήματα και πρόσθετη καθημερινή αγωνία. Δεν είχε το δικαίωμα να ταξιδεύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες πλην της Γαλλίας, ούτε να κάνει ενδιάμεση στάση σε αερολιμένα της Ένωσης εκτός της Γαλλίας κατά τα ταξίδια του εκτός της Ένωσης. Υπηρεσίες ασφάλειας κρατών μελών υπέβαλαν ερωτήσεις σε όλα τα πρόσωπα του οικογενειακού, κοινωνικού και επαγγελματικού περιβάλλοντός του, ακόμη και στον μισθωτή του διαμερίσματός του στο Βέλγιο. Η αίτηση πολιτογράφησης της ανιψιάς του στη Γαλλία απορρίφθηκε, λόγω του δεσμού της μαζί του και

της πραγματοποίησης δίμηνης πρακτικής άσκησης στη Fulmen, και αυτό προκάλεσε στον ενάγοντα αισθήματα ενοχής. Το γεγονός ότι αναγκάστηκε να δανειστεί από τους οικείους του ποσό άνω των 20 000 ευρώ, προκειμένου να καλύψει τις βασικές ανάγκες του, τον ταπείνωσε, βίωσε δε αγωνία για το μέλλον του, για την περίπτωση επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του. Ένωσε, επίσης, βαθιά αδικημένος σε σχέση με την κατάσταση στην οποία περιήλθε. Το ρεπορτάζ της εκπομπής «sept à huit», το οποίο μεταδόθηκε από το γαλλικό τηλεοπτικό κανάλι TF1 στις 6 Ιουλίου 2014, δείχνει την έκταση του αντικτύπου των περιοριστικών μέτρων στην προσωπική κατάστασή του.

- 206 Στο υπόμνημα απαντήσεως, ο ενάγων απορρίπτει κατηγορηματικώς τον υπαινιγμό του Συμβουλίου ότι θα μπορούσε απλώς να φύγει από τη Γαλλία και να εγκατασταθεί στο Ιράν.
- 207 Όσον αφορά την οδύνη που υπέστη ο ενάγων λόγω δυσχερειών στην καθημερινή ζωή, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι δεν αμφισβητεί ότι τα επίδικα μέτρα επηρέασαν την καθημερινή ζωή του ενάγοντος. Διευκρινίζει, εντούτοις, στο υπόμνημα ανταπάντησεως, ότι δεν αναγνωρίζει ρητώς την ύπαρξη ηθικής βλάβης προκληθείσας στον ενάγοντα και δεκτικής αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι οι δαπάνες τις οποίες μνημονεύει ο ενάγων, ήτοι τα ιατρικά έξοδα και τα έξοδα ασφάλισης ή οι φόροι, εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 26 του κανονισμού 267/2012, το οποίο προβλέπει την αποδέσμευση των αναγκαίων κεφαλαίων για την κάλυψη των βασικών αναγκών του προσώπου εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί μέτρο δέσμευσης κεφαλαίων. Το Συμβούλιο δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη βραδύτητα ή τη δυσλειτουργία του συστήματος που θέσπισαν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογήν της διάταξης αυτής. Δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο ούτε για την υποβολή ερωτήσεων σε μέλη του οικογενειακού, κοινωνικού και επαγγελματικού περιβάλλοντος του ενάγοντος, καθώς και στον μισθωτή του, η οποία αποφασίσθηκε από τις υπηρεσίες ασφαλείας ή την αστυνομία των κρατών μελών. Όσον αφορά την άρνηση πολιτογράφησης της ανιψιάς του ενάγοντος στη Γαλλία, η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με περιοριστικά μέτρα δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη η οποία έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της πολιτογράφησης μελών της οικογένειας των προσώπων εις βάρος των οποίων λαμβάνονται τέτοια μέτρα. Εν πάση περιπτώσει, αφενός, δεν πρόκειται για προσωπική ζημία την οποία υπέστη ο ενάγων και, αφετέρου, η προβαλλόμενη άρνηση πολιτογράφησης στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η ανιψιά του ενάγοντος πραγματοποίησε πρακτική άσκηση στη Fulmen και όχι στον οικογενειακό δεσμό της με τον ενάγοντα.
- 208 Όσον αφορά την αδυναμία του ενάγοντος να διατηρήσει τον τρόπο ζωής του, πρόκειται για περίσταση η οποία δύσκολα μπορεί να χαρακτηριστική πραγματική και βέβαιη ζημία και της οποίας η πραγματική έκταση είναι, εν πάση περιπτώσει, αμφισβητήσιμη. Λαμβανομένης υπόψη της φύσης της προβαλλόμενης ζημίας, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, δεν συντρέχει λόγος αποζημίωσης. Η ζωή του ενάγοντος δεν διαταράχθηκε στον βαθμό που αυτός διατείνεται, καθόσον είχε διατηρήσει την ιρανική ιθαγένεια καθώς και την κατοικία του και οικονομικούς δεσμούς στο Ιράν, όπου μπορούσε να συνεχίσει να απολαμβάνει τον συνήθη τρόπο ζωής του, έστω και αν αυτός είχε επηρεαστεί στην Ευρώπη.
- 209 Ο ενάγων δεν μπορεί να ζητήσει παραδεκτώς την αποκατάσταση προβαλλόμενης ζημίας προκύπτουσας από περιορισμό εισδοχής, εν προκειμένω άρνηση επιβίβασης σε αερολιμένα εκτός Γαλλίας, στο μέτρο που, εν αντιθέσει προς τα μέτρα δέσμευσης κεφαλαίων, οι περιορισμοί εισδοχής δεν τίθενται σε εφαρμογή με την έκδοση κανονισμού βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ.
- 210 Όσον αφορά τη ζημία που οφείλεται στην οδύνη που υπέστη λόγω των δυσχερειών της καθημερινής ζωής, ο ενάγων αναφέρεται σε τρεις κατηγορίες ζημίας.
- 211 Πρώτον, όσον αφορά την απαγόρευση ταξιδιού σε ευρωπαϊκές χώρες εκτός της Γαλλίας και πραγματοποίησης ενδιάμεσης στάσης σε αερολιμένα εκτός Γαλλίας κατά τα ταξίδια εκτός της Ένωσης, με αποτέλεσμα να εκδοθεί, μεταξύ άλλων, απόφαση απαγόρευσης επιβίβασης του ενάγοντος σε αεροσκάφος στις 17 Ιουλίου 2011, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, όπως υποστηρίζει το Συμβούλιο, τέτοια μέτρα βασίζονται στις διατάξεις του άρθρου 19 της απόφασης 2010/413, οι οποίες

αντικαθιστούν τις διατάξεις του άρθρου 4 της κοινής θέσης 2007/140. Όπως, όμως, διαπιστώθηκε στις σκέψεις 47 και 48 ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί του αιτήματος αποζημίωσης του ενάγοντος, στο μέτρο που αυτός επιδιώκει την αποκατάσταση της ζημίας που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της έκδοσης της απόφασης 2010/413. Επομένως, ο ενάγων δεν υποβάλλει παραδεκτώς το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας αυτής.

- 212 Δεύτερον, ο ενάγων σφάλει όταν προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Συμβούλιο τις καθυστερήσεις που επέδειξαν οι εθνικές αρχές στην επεξεργασία των αιτήσεων του για τη λήψη μηνιαίου ποσού προς κάλυψη του συνόλου των βασικών καθημερινών αναγκών του.
- 213 Συγκεκριμένα, το άρθρο 19 του κανονισμού 961/2010, ήτοι μιας εκ των επίδικων πράξεων, προέβλεπε ότι, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 16 του κανονισμού 961/2010, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών οι οποίες καθορίζονται στους δικτυακούς τόπους που απαριθμούνται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, δύναται να εγκρίνουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την αποδέσμευση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων ή τη διάθεση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, και ειδικότερα, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, του εν λόγω κανονισμού, αυτών που «είναι αναγκαίοι για την κάλυψη βασικών αναγκών των προσώπων που απαριθμούνται στο παράρτημα VII ή VIII και των εξαρτώμενων από αυτά μελών της οικογένειάς τους, ιδίως για την πληρωμή ειδών διατροφής, ενοικίων ή ενυπόθηκων δανείων, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, φόρων, ασφαλιστρών και τελών σε επιχειρήσεις κοινής ωφελείας».
- 214 Επομένως, ο ενάγων σφάλει όταν θεωρεί ότι το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις ζημίες που ενδεχομένως του προκάλεσαν οι καθυστερήσεις στην επεξεργασία των αιτήσεων του, προς τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, για την αποδέσμευση ή τη διάθεση των δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων του για την κάλυψη των βασικών καθημερινών αναγκών του, ήτοι, επομένως, ειδικότερα, την πληρωμή ιατρικών εξόδων, μεταξύ άλλων για μέλος της οικογένειάς του (με την επισήμανση ότι ο ενάγων δεν διευκρινίζει αν το εν λόγω μέλος της οικογένειας ήταν εξαρτώμενο από αυτόν), ασφάλειας κατοικίας, φόρων, τελών, τηλεφωνικής γραμμής ή και νέου τηλεφώνου. Τέτοιες ζημίες, έστω και αν θεωρηθούν αποδεδειγμένες, μπορούν να καταλογιστούν μόνο στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι οποίες καθορίζονται από τον κανονισμό 961/2010.
- 215 Τρίτον, όσον αφορά τη ζημία που οφείλεται, κατ' ουσίαν, στο άγχος και στα αισθήματα αγωνίας, ταπείνωσης και ενοχής, ειδικότερα έναντι των οικείων του, τα οποία, κατά τον ενάγοντα, ήταν αποτέλεσμα των επίδικων πράξεων, καθόσον στερήθηκε κάθε μέσο για να συνεχίσει τον προηγούμενο τρόπο ζωής του, διευκρινίζεται εξ αρχής ότι η ζημία αυτή διακρίνεται από τη ζημία που σχετίζεται με την προσβολή της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος, η οποία εξετάστηκε ανωτέρω και για την οποία το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, στη σκέψη 201 ανωτέρω, την αποζημίωσή του με το ποσό των 50 000 ευρώ. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη σκέψη 82 της απόφασης της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου* (T-384/11, EU:T:2014:986), η ζημία αυτή απορρέει, ειδικότερα, από την απαξία και τη δυσπιστία που προκαλούνται από περιοριστικά μέτρα όπως τα επίδικα, τα οποία αφορούν τη βούληση του ενδιαφερόμενου προσώπου να εμπλακεί σε δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται επιλήψιμες από τη διεθνή κοινότητα.
- 216 Εν προκειμένω, όμως, όσον αφορά την προβαλλόμενη ηθική βλάβη η οποία σχετίζεται με προσβολή, από τις επίδικες πράξεις, της κοινωνικής και οικογενειακής ζωής του ενάγοντος, διαπιστώνεται ότι η βλάβη αυτή δεν απορρέει από την απαξία ή τη δυσπιστία όσον αφορά την εικαζόμενη βούληση του ενάγοντος «να εμπλακεί σε δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται επιλήψιμες από τη διεθνή κοινότητα», αλλά από την επιδείνωση, κατ' ουσίαν, της οικογενειακής ή ακόμη και κοινωνικής εικόνας του, ως φυσικού προσώπου, λόγω της αιφνίδιας αδυναμίας του, εξαιτίας της δέσμευσης των χρηματοοικονομικών και οικονομικών περιουσιακών στοιχείων του, να διατηρήσει τον προηγούμενο τρόπο ζωής του.

- 217 Από το σύνολο των στοιχείων της δικογραφίας που αφορούν ειδικώς τον κοινωνικό και οικογενειακό τρόπο ζωής του ενάγοντος προκύπτει, εντούτοις, ότι αυτός απέδειξε τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της παρούσας και υπό εξέταση προβαλλόμενης ζημίας. Εξάλλου, από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι η εν λόγω ζημία απορρέει κατ' ανάγκη και άμεσα από τις επίδικες πράξεις. Κατά τα λοιπά, καίτοι το Συμβούλιο δεν αναγνωρίζει στο πλαίσιο αυτό την ύπαρξη ηθικής βλάβης, τόσο από τα υπομνήματα όσο και από τις θέσεις του κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι δεν αμφισβητεί ότι τα επίδικα μέτρα επηρέασαν την καθημερινή ζωή του ενάγοντος.
- 218 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να θεωρηθεί ότι η έκδοση των επίδικων πράξεων και η διατήρηση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος στους επίδικους καταλόγους που τον αφορούσαν του προξένησαν ηθική βλάβη η οποία πρέπει να αποκατασταθεί, διακριτή όχι μόνο από την υλική ζημία που οφείλεται στη βλάβη των οικονομικών και χρηματοοικονομικών συμφερόντων του αλλά και από την ηθική βλάβη που απορρέει από την προσβολή της τιμής και της υπόληψής του.
- 219 Όσον αφορά το ύψος της αποζημίωσης που πρέπει να επιδικασθεί στον ενάγοντα για την αποκατάσταση της εν λόγω ηθικής βλάβης, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, καίτοι η ακύρωση της εγγραφής του ονόματος του ενάγοντος του έχει παράσχει, καταρχήν, την ευχέρεια να κάνει ελεύθερη χρήση των οικονομικών περιουσιακών στοιχείων και πόρων που είχαν δεσμευθεί, εντούτοις η ακύρωση αυτή δεν είναι δυνατόν να αποκατέστησε καθ' οιονδήποτε τρόπο την υπό κρίση ζημία η οποία παρήγαγε τα αποτελέσματά της κατά την επίδικη περίοδο. Συγκεκριμένα, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η δέσμευση των κεφαλαίων καθ' εαυτήν, διά της ευρείας εφαρμογής της, διαταράσσει τόσο την επαγγελματική όσο και την οικογενειακή ζωή των θιγόμενων προσώπων (βλ. απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-239/12 P, EU:C:2013:331, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ακύρωση των επίδικων πράξεων δεν είναι ικανή, αφ' εαυτής, ούτε να αποτελέσει πλήρη αποκατάσταση της εν λόγω ζημίας ούτε καν να μειώσει το ποσό της αποζημίωσης που πρέπει να επιδικασθεί.
- 220 Λαμβανομένου υπόψη του είδους και της σοβαρότητας της ηθικής βλάβης που υπέστη κατ' αυτόν τον τρόπο ο ενάγων και της αδυναμίας υπολογισμού αυτού του είδους ηθικής βλάβης, βάσει αριθμητικών και αριθμητικά προσδιορισμών στοιχείων, η ηθική βλάβη πρέπει να αποτιμηθεί *ex aequo et bono*. Συναφώς, προκειμένου να είναι η αποκατάσταση κατάλληλη, πρέπει να ληφθεί υπόψη ποσό ύψους 500 ευρώ για κάθε μήνα κατά τον οποίο το όνομα του ενάγοντος περιλήφθηκε στους επίδικους καταλόγους. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ο ενάγων παρέμεινε εγγεγραμμένος στους εν λόγω καταλόγους από τον Ιούλιο του 2010 έως τον Δεκέμβριο του 2013, ήτοι επί 42 μήνες, ποσό ύψους 21 000 ευρώ συνιστά κατάλληλη αποκατάσταση της ζημίας για την οδύνη που υπέστη λόγω των δυσχερειών της καθημερινής ζωής, ήτοι, κατ' ουσίαν, της διαταραχής της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του.

ii) Επί της ζημίας λόγω βλάβης της υγείας του ενάγοντος

- 221 Όσον αφορά τη ζημία λόγω της βλάβης της υγείας του, ο ενάγων υποστηρίζει ότι, κατόπιν της εκδόσεως των επίδικων πράξεων, χρειάστηκε να υποβληθεί σε αντικαταθλιπτική θεραπεία και προσκομίζει συναφώς στο παράρτημα Α.11 του δικογράφου της αγωγής ιατρικό πιστοποιητικό.
- 222 Στο παράρτημα C.8 του υπομνήματος απαντήσεως ο ενάγων προσκομίζει «στο μέτρο που είναι αναγκαίο» νέο ιατρικό πιστοποιητικό.
- 223 Όσον αφορά τη βλάβη της υγείας του ενάγοντος, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι τυχόν αποκατάσταση της ζημίας θα πρέπει να βασίζεται σε απτά αποδεικτικά στοιχεία. Εν προκειμένω, όμως, ο ενάγων δεν προσκόμισε ιατρική γνωμάτευση, αλλά περιορίστηκε στο να προσκομίσει ένα πρώτο ιατρικό πιστοποιητικό, στο οποίο μνημονεύεται βλάβη της υγείας του η οποία δεν είναι ούτε μόνιμη ούτε μη

αναστρέψιμη, καθώς και, στο υπόμνημα απαντήσεως, ένα δεύτερο ιατρικό πιστοποιητικό, ιδιαίτερα συνοπτικό, το οποίο δεν παρέχει τη δυνατότητα αξιολόγησης των συνεπειών που μπορεί να είχαν οι επίδικες πράξεις στην υγεία του ενάγοντος.

- 224 Όσον αφορά τη ζημία λόγω της βλάβης της υγείας του, ο ενάγων υποστηρίζει ότι υποβλήθηκε σε αντικαταθλιπτική θεραπεία και προσκομίζει, συναφώς, στο παράρτημα Α.11 του δικογράφου της αγωγής, ιατρικό πιστοποιητικό, της 14ης Δεκεμβρίου 2010, συνταχθέν από ψυχίατρο νοσοκομείου στο Παρίσι. Από το εν λόγω πιστοποιητικό προκύπτει ότι ο ιατρός αυτός βεβαιώνει ότι ο ενάγων κατά τον χρόνο εκείνο έπασχε από «μείζονα αγχώδη και καταθλιπτική διαταραχή», η οποία επέβαλε να υποβάλλεται πολύ συχνά σε φαρμακευτική και ψυχιατρική θεραπεία. Κατά τον ίδιο ιατρό, στα τέλη του Ιουλίου του 2010 παρατηρήθηκε σοβαρή επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του ενάγοντος.
- 225 Ασφαλώς, αυτό το ιατρικό πιστοποιητικό που προσκομίζει ο ενάγων είναι ικανό, καθεαυτό, να επιβεβαιώσει τη δήλωσή του ότι χρειάστηκε να υποβληθεί σε αντικαταθλιπτική θεραπεία κατόπιν της εκδόσεως των επίδικων πράξεων. Εντούτοις, από την τελευταία περίοδο του εν λόγω πιστοποιητικού προκύπτει εμμέσως ότι αυτό καταρτίστηκε μόνο βάσει των πληροφοριών που παρέσχε ο ενάγων. Από το επίμαχο ιατρικό πιστοποιητικό δεν προκύπτει ότι η διάγνωση του ιατρού βασίζεται είτε σε ιατρική παρακολούθηση του ενάγοντος πραγματοποιηθείσα στο παρελθόν είτε σε ιατρικές εκθέσεις και εξετάσεις οι οποίες εκπονήθηκαν και διενεργήθηκαν από έναν ή πλείονες ιατρούς που είχαν παρακολουθήσει στο παρελθόν τον ενάγοντα. Κατά τα λοιπά, επισημαίνεται ότι ο εν λόγω ιατρός βεβαιώνει ότι ανέλαβε τον ενάγοντα από τον Σεπτέμβριο του 2010, ήτοι δύο μήνες μετά την έκδοση των επίδικων πράξεων. Υπό τις περιστάσεις αυτές, προκειμένου να αποδειχθεί η επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του μετά την έκδοση των επίδικων πράξεων, ο ενάγων θα έπρεπε, τουλάχιστον, να γνωστοποιήσει στον εν λόγω ιατρό έγγραφα τα οποία θα του παρείχαν τη δυνατότητα να αξιολογήσει τη γενική κατάσταση της υγείας του ή ακόμα και την ψυχιατρική του κατάσταση πριν από την έκδοση των εν λόγω πράξεων. Από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν διαπιστώνεται, όμως, ότι πραγματοποιήθηκε τέτοια γνωστοποίηση. Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο ενάγων δεν προσκομίζει κανένα έγγραφο το οποίο να βεβαιώνει ότι του χορηγήθηκε αντικαταθλιπτική αγωγή μετά την ημερομηνία κατάρτισης του ιατρικού πιστοποιητικού.
- 226 Όσον αφορά το ιατρικό πιστοποιητικό που προσκομίστηκε στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, στο παράρτημα C.8 αυτού, επισημαίνεται ότι το πιστοποιητικό αυτό συντάχθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2016 και εκδόθηκε από ψυχίατρο. Όσον αφορά το παραδεκτό του εγγράφου αυτού, διαπιστώνεται ότι, πράγματι, ο ενάγων, πέραν της χρήσης της συνήθους φράσης «στο μέτρο που είναι αναγκαίο», δεν αιτιολογεί την προσκόμιση του νέου αυτού πιστοποιητικού κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως. Εντούτοις, δεδομένου ότι πρόκειται για ζημία που οφείλεται σε προσβολή της υγείας, θα ήταν δυνατό αλλά και επαρκές ο ενάγων να διευκρινίσει, εν προκειμένω, ότι ήθελε να ενημερώσει το Γενικό Δικαστήριο για την εξέλιξη της κατάστασης της υγείας του μετά το πρώτο ιατρικό πιστοποιητικό που καταρτίστηκε το 2010. Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν το στοιχείο αυτό της δικογραφίας ήθελε θεωρηθεί παραδεκτό, από την ανάγνωση του εν λόγω πιστοποιητικού δεν προκύπτει ιδιαίτερη εξέλιξη της κατάστασης της υγείας του ενάγοντος· στην καλύτερη περίπτωση, βεβαιώνεται σε αυτό ότι ο ενάγων πάσχει από αγχώδη και καταθλιπτική διαταραχή η οποία απαιτεί τη συνέχιση θεραπείας.
- 227 Επομένως, καίτοι αυτά τα ιατρικά πιστοποιητικά τα οποία προσκόμισε ο ενάγων μπορούν να οδηγήσουν στη διαπίστωση ότι αντιμετώπιζε ορισμένα προβλήματα υγείας το 2010 και το 2016, δεν περιέχουν στοιχεία τα οποία να υποδεικνύουν ότι τα προβλήματα αυτά σχετιζόνταν με τις επίδικες πράξεις. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας και, κατά συνέπεια, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας λόγω βλάβης της υγείας του ενάγοντος πρέπει να απορριφθεί (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, Combescot κατά Επιτροπής, T-250/04, EU:T:2007:262, σκέψη 100).

- 228 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο ενάγων δεν αποδεικνύει ούτε τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της ζημίας που οφείλεται σε βλάβη της υγείας του ούτε την αιτιώδη συνάφεια. Ως εκ τούτου, το αίτημα αποκατάστασης της ζημίας αυτής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 229 Λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 201, 220 και 228 ανωτέρω, το αίτημα αποκατάστασης της προβαλλόμενης από τον ενάγοντα ηθικής βλάβης πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτό. Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι, βάσει της αξιολόγησης *ex aequo et bono* της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων, η επιδίκαση ποσού ύψους 71 000 ευρώ συνιστά επαρκή αποζημίωση.
- 230 Συμπερασματικά, η υπό κρίση αγωγή αποζημίωσης πρέπει να γίνει δεκτή και, ως εκ τούτου, πρέπει να επιδικαστεί στον ενάγοντα χρηματική ικανοποίηση ύψους 71 000 ευρώ για την ηθική βλάβη την οποία υπέστη. Αντιθέτως, απορρίπτεται το αίτημα του ενάγοντος για αποκατάσταση της υλικής ζημίας.

IV. Επί των δικαστικών εξόδων

- 231 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν οι ηττηθέντες διάδικοι είναι περισσότεροι του ενός, το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει για την κατανομή των δικαστικών εξόδων.
- 232 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο ηττήθηκε όσον αφορά το αίτημα αποκατάστασης της ηθικής βλάβης που υπέστη ο ενάγων, ενώ ο ενάγων ηττήθηκε όσον αφορά το αίτημα αποκατάστασης της υλικής ζημίας. Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να κριθεί ότι κάθε διάδικος θα φέρει τα δικαστικά έξοδά του.
- 233 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Επομένως, η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Υποχρεώνει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταβάλει στον Fereydoun Mahmoudian 71 000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που αυτός υπέστη.
- 2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την αγωγή.
- 3) Ο Fereydoun Mahmoudian, το Συμβούλιο και η Επιτροπή φέρουν έκαστος τα δικαστικά έξοδά του.

Pelikánová

Valančius

Öberg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 2 Ιουλίου 2019.

(υπογραφές)

Πίνακας περιεχομένων

I. Ιστορικό της διαφοράς.....	2
II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	4
III. Σκεπτικό	6
A. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου.....	6
B. Επί της ουσίας	7
1. Επί του προβαλλόμενου παράνομου χαρακτήρα	8
2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής	13
α) Επί του υποστατού της υλικής ζημίας και επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας	14
1) Επί της απώλειας εισοδήματος λόγω μη δυναμικής διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του ενάγοντος	14
2) Επί των διαφυγόντων κερδών από τη διαχείριση των ακινήτων	17
3) Επί των ζημιών σε ευρωπαϊκές εταιρίες	19
i) Επί των ζημιών στις Senteg και Decom	19
ii) Επί των σχετικών με την Codefa ζημιών	21
4) Επί των νομικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ο ενάγων για τη μερική αποδέσμευση των κεφαλαίων του και την άρση της κατάσχεσης των τραπεζικών λογαριασμών	25
β) Επί του υποστατού της ηθικής βλάβης και επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας	26
1) Επί της προσβολής της τιμής και της υπόληψης	26
2) Επί της ζημίας που σχετίζεται με τις δυσχέρειες στην καθημερινή ζωή του ενάγοντος και τη βλάβη της υγείας του	32
i) Επί της ζημίας που σχετίζεται με την οδύνη που υπέστη ο ενάγων λόγω δυσχερειών στην καθημερινή του ζωή	32
ii) Επί της ζημίας λόγω βλάβης της υγείας του ενάγοντος	35
IV. Επί των δικαστικών εξόδων	37